

શ્રી યશોવિજયજી

જૈન ગ્રંથમાળા

દાદાસાહેબ, ભાવનગર.

ફોન : ૦૨૭૮-૨૪૨૫૩૨૨

૩૦૦૪૮૪૬

શ્રી આ દિ જિ ન
 પંચકલ્યાણક પૂજા
 તથા
 ભાવવાણી સ્તવનો



રચયિતા
 મુનિરાજ શ્રી. ધુરંધરવિજયભ

અનુક્રમ

૧	અવનકડ્યાણુકે પ્રથમ જલપૂજા.	૩
	[૧] મંગલગીત (રાગ-યમન) વન્દો ઋષભજિણુંદ	૪
	[૨] ઢાળ (રાગ-ભૈરવ) વાળે મંગલ તૂર આજ	૪
૨	જન્મકડ્યાણુકે દ્વિતીય ચન્દનપૂજા	૬
	[૧] ઢાળ (આશાવરી) જનમ્યા જગ હિતકાર	૭
	[૨] ગીત (દેશી) મરુદેવાનો લાડલો રે	૮
૩	જન્મકડ્યાણુકે-તૃતીય પુષ્પપૂજા	૯
	[૧] ઢાળ (સારંગ) ઋષભ પ્રભુ !	૧૦
	[૨] ગીત (દેશી) જ્ઞાનદીપક પ્રકટાવો	૧૨
૪	દીક્ષાકડ્યાણુકે ચતુર્થ ધૂપપૂજા	૧૩
	[૧] ઢાળ (ધન્યાશ્રી) સંયમ લે સુખકાર	૧૪
	[૨] ગીત (ભૈરવી) લ્યો ને લ્યો ને	૧૪
૫	કેવળજ્ઞાનકડ્યાણુકે પંચમ દીપપૂજા	૧૬
	[૧] ઢાળ (દેશી) શુભ સમવસરણ	૧૭
	[૨] ગીત (દેશી) આ સંસાર અસાર	૧૯
૬	કેવળજ્ઞાનકડ્યાણુકે ષષ્ઠ અક્ષતપૂજા	૨૧
	[૧] ઢાળ (દેશી) પૂછ ચક્ર ને ચક્રી	૨૨
	[૨] ગીત (તર્જ) મંગલકારી પ્રભુને	૨૩
૭	નિર્વાણકડ્યાણુકે સપ્તમ નૈવેદ્યપૂજા	૨૪
	[૧] ઢાળ (ભૈરવી) ગિરિરાજનું ધ્યાન ધરો	૨૫
	[૨] ગીત (તર્જ) ઐયસ્કર ઐ સ્વામી	૨૫
૮	નિર્વાણકડ્યાણુકે અષ્ટમ ફેલપૂજા	૨૭
	[૧] ઢાળ (માલકોશ) પ્રભુ આદિજિણુંદ	૨૭
	[૨] ગીત (દેશી) ભવિ પૂજો સહી	૨૮
૯	ભાવવાહી સ્તવનો	૩૧ થી ૪૦

શાસનસમ્રાટ્—શ્રીવિજયનેમિસૂરીશ્વર-સદ્ગુરુભ્યો નમઃ

શ્રી આદિ-જિન-પંચકલ્યાણુક પૂજા

— રચયિતા —

શાસનસમ્રાટ્ સૂર્યકલ્યાણુક તિ—સર્વતંત્રસ્વતંત્ર-જગદ્ગુરુ—
 પૂજ્યપાદાચાર્ય મહારાજ શ્રીમદ્વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી પદ્મા-
 લંકાર-કવિરત્ન-શાસ્ત્રવિશારદ-પીયૂષપાણિ-પૂજ્યાચાર્ય મહારાજશ્રી
 વિજયામૃતસૂરીશ્વરજી વિનેયરત્ન-વિનયનિધાન મુનિ
 મહારાજશ્રી પુણ્યવિજયજી મહારાજના શિષ્ય
 મુનિશ્રી ધુરન્ધરવિજયજી

બીજી આવૃત્તિ

પ્રકાશક

શ્રી જૈન સાહિત્યવર્ધક સભા.

ભાવનગર (કાઠિયાવાડ)

વીર. નિ. સં. ૨૪૭૨] મૂલ્ય ૦-૪-૦ [વિ. સં. ૨૦૦૨

શ્રી જૈન સાહિત્યવર્ધક સભા તરફથી

પ્રકાશિત થયેલાં ગ્રન્થો.

મૂલ્ય

- ૧) પરમાત્મ સંગીત રસ ઓતસ્વિની ૦-૮-૦
(રાગ-રાગિણીની સમજ સાથે સંગીતનો બોધ
કાવનાર ભક્તિરસનાં સ્તવનોથી ભરપૂર અપૂર્વ ગ્રન્થ)
- (૨) સમસન્ધાન મહાકાવ્યમ્-સટીકમ્ ૪-૦-૦
(સંસ્કૃત સાહિત્યમાં આ એક જ ગ્રન્થ એવો છે કે જેના
દરેક શ્લોક સાત મહાપુરુષોનાં ચરિત્રને સમજાવે છે.)
- (૩) સાહિત્યશિક્ષામંજરી લેખક પેપર ૨-૦-૦
(એક પેપરના) ૧-૮-૦
(સાહિત્યને લગતા સર્વ વિષયો ટૂંકમાં આ
ગ્રન્થમાં સમજાવ્યા છે. વિસ્તાર અને કઠિનતાથી
ઠરતા જિજ્ઞાસુને આ ગ્રન્થ ઘણો જ ઉપયોગી છે.)
- (૪) વૈરાગ્ય શતક-વિવેચન સહિત ૧-૦-૦
- (૫) તત્ત્વાર્થ સૂત્ર-અનુવાદ સહિત પ્રેસમાં
- (૬) શ્રી આદિજિન પંચકલ્યાણક પૂજા ૦-૪-૦
- (૭) શ્રી ગિરિનારજી તીર્થનો પરિચય ૦-૪-૦
- (૮) ઇન્દુ દૂત-ખણ્ડ કાવ્યમ્-સટીકમ્- છપાય છે.
- (૯) નિહવવાદ "

મળવા લેકાણું

શાહ બાલુભાઈ જૂગનાથ

કે. જમાદારની ચેરી-ભાવનગર

શ્રી ગૌતમસ્વામિને નમઃ

પ્રકાશકીય નિવેદન.

પરમાત્મ દશા પ્રાપ્ત કરવાને પ્રભુનું ધ્યાન એ પરમ સાધન છે. ધ્યાનના ચાર પ્રકાર છે: પિંડસ્થ, પદસ્થ, રૂપસ્થ, ને રૂપાતીત. પિંડસ્થ ધ્યાનમાં શ્રીવીતરાગ પરમાત્માની પ્રતિમાનું અવલમ્બન રાખી દ્રવ્યપૂજા અને ભાવપૂજા કરાય છે. આ બંને પ્રકારની પૂજાઓ પૂર્વે વિશિષ્ટશક્તિ સંપન્ન અને સમૃદ્ધિવાળા આત્માઓ સ્વસ્વરુચિ પ્રમાણે ભાવોલ્લાસ વધે એ રીતે કરતાં; પરંતુ ઉતરતા કાળે દરેકમાં તેવા પ્રકારની શક્તિ નહિ હોવાને કારણે તેની વ્યવસ્થા બંધાણી. એકવીશ પ્રકારી, સત્તરભેદી, અષ્ટપ્રકારી વગેરે પૂજાના વ્યવસ્થિત પ્રકારો છે. દિવસે દિવસે જનતાનું આકર્ષણ વધ્યું ને તે તે પૂજા કરતાં ભાવના સ્થિર રહે - ઉલ્લાસ વધે એવા ગીત-પદ વગેરે રચાયાં, તેનાં વિધિવિધાનોની સુંદર યોજના યોજવામાં આવી.

ઉપાધ્યાય શ્રી સકલચન્દ્રગણિએ કાઉન્સિલ ધ્યાને મનોરમ અને પ્રભાવભરી પૂજાઓ રચી. અત્યારે પ્રચલિત પૂજાઓમાં તે પૂજાઓ પ્રથમ સ્થાને છે. ઉપાધ્યાય શ્રી. યશોવિજયજી મહારાજે શ્રી શ્રીપાલ રાસની પૂર્તિ કરતાં શ્રી નવપદના વર્ણનની સુંદર ઢાળ રચી. પાછળથી તે ઢાળો આગળ પાછળના વંશારા સાથે શ્રી 'નવપદ પૂજા' તરીકે પ્રસિદ્ધિમાં આવી. પછી તો શ્રી વિજયલક્ષ્મીસૂરિજી મં, શ્રી ઉત્તમવિજયજી મં,

પં. શ્રી પદ્મવિજયજી મં, પ. શ્રી રૂપવિજયજી મં, શ્રી દીપવિજયજી મં, શ્રી વીરવિજયજી મં, પં. શ્રી ગંભીરવિજયજી મં વગેરેએ વિરચેલી પૂજાઓ હાલમાં સારા પ્રચારમાં આવી છે. તત્ત્વજ્ઞાન સાથે રસની જમાવટ શ્રી વીરવિજયજી મહારાજ વગેરેની પૂજામાં સારી થયેલ છે.

જે પૂજામાં પરમાત્માના કોઈપણ કલ્યાણકર્તું વર્ણન સાક્ષાત્ કે પરમ્પરાએ ગુંથાયેલ હોય છે, તે પૂજા અધિક મંગલદાયક થાય છે. કલ્યાણકર્તા વર્ણન વગરની પૂજાથી તે ઉદ્દેશની સિદ્ધિ થતી નથી. જે પૂજામાં પાંચે કલ્યાણકર્તાનું વર્ણન હોય છે તે પૂજા પ્રભુ સાથે એકતા કરાવવામાં વિશેષ સમર્થ અને છે.

આ શ્રી આદિજીન પંચકલ્યાણક પૂજામાં પ્રથમ પ્રભુના પાંચે કલ્યાણકર્તાનું સાંગોપાંગ વર્ણન ભાવવાહી શબ્દોમાં કરેલ છે.

આપણને નીતિ અને ધર્મનું શિક્ષણ દેનારા શ્રી આદિનાથ પ્રભુ છે. તેમનું સંપૂર્ણ ચરિત્ર મંગલમય અને આદર્શરૂપ છે. ત્રણે લોકમાં જેની નેડ નથી એવું શ્રી સિદ્ધાયલજી મહાતીર્થ તેઓશ્રીથી દેદીપ્યમાન છે. તે પૂજ્ય પરમાત્માના પાંચે કલ્યાણકર્તાને વર્ણવતી પૂજાની ખાસ અગત્ય હતી; જે આ કૃતિથી પૂરી થાય છે.

યમન. કલ્યાણ-ભૈરવ-ભૈરવી—માલકોશ—આશાવરી, વગેરે શાસ્ત્રીય ઉદાર રામ-રાગણીઓ, પ્રાચીન પ્રણાલિકાની દેશીઓ તથા ચાલુ જમાનાની તર્જો એમ ત્રિવિધ પદ્ધતિનો આ પૂજામાં સુંદર સમન્વય છે.

મનોહર, મંગલમય ને મીઠા શબ્દો આ પૂજાની શોભામાં વધારો કરે છે. વર્ણમેળ-શબ્દ સંગાધ પૂજામાં સ્થાને સ્થાને સુંદરરીતે યોજાયેલ છે પ્રસાદ અને માધુર્ય ગુણયુક્ત આ પૂજાના અર્થ—ભાવ વાંચવા આત્મી સમજાય છે. પ્રભુની દીક્ષા, મરુદેવામાતાએ ભાવેલી અન્યત્વ ભાવના, ભરત બાહુબલીનું યુદ્ધ વગેરે પ્રસંગો એટલા સચોટ આલેખાયા છે કે તે વાંચતાં કે સાંભળતાં તેના દરેક દૃષ્ટિ સમક્ષ ખડાં થાય છે. ચિત્તમાં ચિરકાળ મઠે તેના સંસ્કારો રમી રહે છે ને તે તે રસમાં હૃદય તલ્લીન બને છે.

આ પૂજના રચયિતા વિદ્વદ્ય મુનિવર્ય શ્રી ધુરન્ધર વિજકજી મહારાજ છે. મહારાજશ્રીએ જનમનગરના ચાતુર્માસમાં ભક્ત શ્રાવક હડીસિંગ અમરચન્દની આગ્રહભરી વિનંતિથી, ન્યાય-ન્યાકરણુ-સાહિત્યાદિના વિવિધ ગ્રંથોનું સતત લેખન અને અધ્યયન ચાલુ હોવા છતાં ફક્ત આઠ દિવસમાં જ આ પૂજની રચના કરી છે.

આ પૂજની અમે પ્રથમ આવૃત્તિ શાહ હડીભાઈ તરફથી તેમના પિતાશ્રીના શ્રેયાર્થે પ્રકટ કરી હતી.

આ બીજી આવૃત્તિ અમદાવાળા હાલ ભાવનગર મહાલક્ષ્મી મીલના કુશલ સંચાલક શેઠ ભોગિભાઈ મગનભાઈની સહાયતાથી પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે.

બીજી આવૃત્તિનું નિવેદન

શેઠ ભોગિભાઈના ધીમાન્ મિત્ર શેઠ ખાન્તિભાઈ અમરચન્દભાઈની સં. ૨૦૦૧ ની સાલના પૂજ્યપાદ આચાર્ય મહારાજ શ્રી વિજયામૃતસૂરી શ્વરજી મહારાજશ્રીના સપરિવાર ભાવનગરના ચાતુર્માસની સ્મૃતિરૂપે આ આવૃત્તિ પ્રકટ કરવાની ભાવના હોવાથી ભાવનગરમાં મહારાજશ્રીની સ્થિરતા દરમિયાન ઉજવાયેલા અનુભોદનીય પ્રસંગો અહીં દર્શાવીએ છીએ:

ભાવનગર ચાતુર્માસના સ્મરણીય પ્રસંગો

૧ ભાવનગરમાં શ્રી નવપદારાધક મંડળની સં. ૨૦૦૦ ની સાલની બોટાદમાં અને સં. ૨૦૦૧ની સાલની પાલીતાણા અને તળાજમાં સતત આગ્રહભરી વિનંતિથી પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજશ્રી વિજયામૃતસૂરીશ્વરજી શાન્તમૂર્તિ મુનીરાજશ્રી રામવિજયજી મ. આદિ ઠાણા સાત ચૈત્રી ઓળી પ્રસંગે ભાવનગર પધાર્યા. વિધિ વિધાન સાથે ઉત્સાહપૂર્વક ઓળીની આરાધના થઈ.

૨ આ શ્રી આદિ જિન પંચકલ્યાણક પૂજા શ્રી આદિનાથ પ્રભુના મન્દિરમાં (મોટા દેરાસરે) શ્રી સંઘે ધણા જ ઉલ્લાસ અને ઉત્સાહપૂર્વક પ્રથમવાર ભણાવી. તેમાં શાહ જેઠાલાલ ભગવાનદાસે અને શાહ જગજીવનદાસે સારો લાભ લીધો. સંગીત કોવિદ માર્ટર દીનાનાથે પૂજામાં સારો

ભક્તિરસ જમાવ્યો. વિશાળ જનતાની ઠેઠ સુધી હાજરી અનેક વાઘો, અનેક સંગીતજો વગેરે સામગ્રીથી પૂજા લણાવવાનો ભાવનગરમાં એ અપૂર્વ પ્રસંગ હતો, અચાનક તેજ દિવસે યુરોપીય વિશ્વવિગ્રહ શાન્ત થયાના સમાચાર આવવાથી પૂજાની આદરણીયતા અને પ્રભાવ પૂર્ણતા સમન્વિત હતી.

૩ માસ્તર સ્વામીજી હેમચન્દ્ર કે જેમનો ભાવનગરની પાઠશાળા ના બાળકોને અને સામાયિક શાળાના ઉપાસકોને જ્ઞાન દાન દેવામાં અનન્ય ફાળો છે. તેમણે આચાર્ય મહારાજશ્રીના પવિત્ર હસ્તે સન્નેડે ચતુર્થ અક્ષયર્થ વ્રત ગ્રહણ કર્યું.

૪ શ્રી ગોડીજી પાર્શ્વનાથ પ્રભુના મંદિરે એક મનોરમ જિન પ્રતિમાને ગાદીનશીન કરવામાં આવ્યા તે નિમિત્તે અઢાઈ મહોત્સવ, આંગી પ્રભાવના, શાન્તિસ્નાત્ર વગેરે ઉત્સાહપૂર્વક થયાં.

૫ જૂનાગઢ, મહુવા, ખોટાદ વગેરે ગામોના જૈન સંઘોની મહારાજશ્રીને ચાતુર્માસ માટે સતત આગ્રહભરી વિનંતિ છતાં, શેઠ જૂઠાભાઈ સાકરચન્દ, વોરા પરમાનન્દ તારાચન્દ વગેરે શ્રી ભાવનગર જૈન સંઘના હાલના સુકાનીઓની અતિશય આગ્રહભરી હાર્દીક વિનંતિનો શાસન સમ્રાટ સૂરિચક્રચકવર્તિ પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજ શ્રીવિજયનેમીસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રીની આજ્ઞાપૂર્વક સ્વીકાર થયો.

૬ સમવસરણના વંડાના વિશાળ સ્થાનમાં પંચમાંગ શ્રી ભગવતી જી સૂત્ર અને શ્રી વસ્તુપાલ ચરિત્રનું વિશદ વ્યાખ્યાન શ્રી ભાવનગર સંઘે અદ્વિતીય ઉલ્લાસ અને રમ્પપૂર્વક સાંભળ્યું. તેમાં શરૂઆતના પ્રથમ દિવસનો અને છેવટ શાન્તિ સ્નાત્ર વગેરે ઉજમણા પૂર્વક શ્રુતભક્તિ કરવાનો વિશિષ્ટ લાભ ઉત્સાહપૂર્વક મહારાજ મેડીકલ હોલવાળા શાહ ચમ્પકલાલ અમીચન્દે લીધો.

૭ શ્રી પર્યુષણ પ્રસંગે અક્ષયનિધિ તપ વગેરે વિવિધ તપશ્ચર્યાઓ અને પર્વાધિરાજનું શાન્તિપૂર્વક સર્વ સ્થળે સુંદર આરાધન થયું.

૮. શેઠ ભોગિભાઈ મગનલાલે પોતાને નવે અંગલે સારી રીતે ઉત્સાહથી મહારાજશ્રીનું ચાતુર્માસ પરિવર્તન કરાવ્યું. (ચોમાસું બદલાવ્યું.) તે દિવસે તેમણે તેમજ તેમના શેઠ ધર્મદાસભાઈ, તથા તેમના પુત્ર બકુભાઈ આદિ સર્વ પરિવારે સુવર્ણ મહોરોથી જ્ઞાન પૂજન કર્યું. શ્રી સંઘની મહત્તા ઉપર આચાર્ય મહારાજશ્રીનું સચોટ ને સુંદર વ્યાખ્યાન થયું. વ્યાખ્યાન બાદ શ્રીફળની પ્રભાવના, અપોરે પૂજન-પ્રભાવના, અને નિમંત્રિત સાધર્મિકાની ભક્તિ વગેરે થયાં.

૯. ભોગિભાઈને અંગલે આચાર્ય મહારાજશ્રીએ ત્રણ દિવસ સ્થિરતા કરી તે દરમિયાન જીદાજીદા ધાર્મિક કાર્યો થયાં. શ્રીયુત્ ભીમજીભાઈ (સુશીલ) એ જ્ઞાનચર્યાનો સારો લાલ લીધો. ત્રીજે દિવસે માણ ન્યાયાધીશ જીવરાજભાઈ ઓધવજીભાઈની સૂચનાથી રાજ્યાધિકારીઓ તેમજ પ્રોફેસરો વગેરે સાક્ષરવર્ગને નિમંત્રી તેમની સમક્ષ મહારાજશ્રીએ મૈત્રીલાવના અને સ્પાદાદના વિષય ઉપર મનનીય-પ્રભાવપૂર્ણ પ્રવચન આપ્યું, જેની વિદ્વદ્ગર્ભે જાડી અસર થઈ અને અર્હદ્દર્મ તથા મુનિઓ પ્રત્યે સારું બહુમાન થયું.

૧૦. લાવનગરથી વિહાર કરતાં આચાર્ય મહારાજશ્રીએ કૃષ્ણનગર જાણે સોસાયટીમાં ત્રણ દિવસ સ્થિરતા કરી. ત્યારે ત્યાંનું વ્યવસ્થિત બંધારણ, પાઠશાળાની પ્રગતિ, પરીક્ષા, ખનામી સમારંભ વગેરે કાર્યો થયાં.

૧૧. કરચલીયાપરાના દેગસરની વર્ષગાંઠને દિવસે ત્યાં પધારતાં વ્યાખ્યાન, પૂજન, પ્રભાવના આદિ થયાં.

૧૨. વડવાની વિનતિથી મહારાજશ્રી ત્યાં પધાર્યા. માસ દોઢ માસ સુધી વડવામાં સ્થિરતા થઈ. ત્યારે નાયબ દિવાન શ્રીયુત્ નટવરલાલભાઈ સુરતી. પ્રોફેસરો, શ્રી હેમચન્દ્રભાઈ વગેરે વિદ્વાનોને લઈને મહારાજશ્રીના દર્શનાર્થે વારંવાર આવતા, કલાકો સુધી વિવિધ જ્ઞાનચર્યા-સાહિત્ય વિનોદ થતો, જેની સુંદર અનુભોદના સર્વે કરતાં.

શ્રી વડવા જાણે મિત્રમંડળે યોજેલાં ‘આત્મતત્ત્વ’ વિષયક જાહેર વ્યાખ્યાનનો વિદ્વાન વર્ગે સારો લાલ લીધો. વડવામાં પાઠશાળાની પરીક્ષા,

ઈનામી મેળાવડો, પાઠશાળાના વિકાસ માટે વ્યવસ્થિત યોજના વગેરે થયાં.

૧૩. દાદા સાહેબ શ્રી મહાવીર સ્વામીજીના મન્દિરના વિશાળ ચોકમાં અદ્વાઈ મહોત્સવ-અષ્ટોત્તરીસ્નાન વગેરે ખૂબ ઉત્સાહથી થયાં.

૧૪. છેવટે વિહાર કરતાં મહારાજશ્રીએ સાધર્મિક બંધુઓને મદદ કરવા માટે ઉપદેશ અને યોજના દર્શાવતા વડવા, કૃષ્ણનગર અને ગામે તે ઉત્સાહભેર ઉપાડી લીધી.

૧૫. વિહાર કર્યા બાદ, વરતેજમાં શ્રીનવપદ મંડળ તરફથી, શિહોરમાં શાહ લક્ષ્મીભાઈ દેવચન્દ અને શાહ જોડાલાલભાઈ તરફથી અને પાલિતાણામાં ગોવિન્દજીભાઈ વાલુકડવાળા તરફથી પૂજા, સાધર્મિક ભક્તિ, વ્યાખ્યાન, પ્રભાવના વગેરે થયાં હતાં. ને તે તે સ્થળે ભાવનગરથી આગેવાનો અને સદ્ગૃહસ્થો સારા પ્રમાણમાં મહારાજશ્રીના દર્શન-વન્દન માટે આવતાં સુંદર અનુભવના થઈ હતી.

છેવટે પિતૃપક્ષે જૈન છતાં વૈષ્ણવ મોસાળ પક્ષમાં લાંબા સમય સુધી રહેવાને કારણે જૈનત્વના સંસ્કારો નહિ જેવા રહેલા તોપણ પૂજ્યપાદ પરમ-કૃપાલુ, સૂરિસમ્રાટ શ્રી વિજયનેમિસૂરીશ્વરજી મહારાજશ્રીના ઉપદેશ અને પ્રેરણાથી ચુસ્ત જૈન અનેલા અને ટૂંક સમયમાં શેઠ ખાન્તિભાઈના સહ-કારથી તાલધ્વજ ગિરિ (તળાજી) તીર્થના વહીવટનું સુકાન હાથ ધરી સુંદર પ્રગતિ કરનારા, ઉચિત વિવેકપૂર્વક મળેલ લક્ષ્મીનો સદ્વ્યવહાર કરનારા, ખુદ્દા હૃદયના શેઠ ભોગિભાઈની આ પુસ્તક પ્રકટ કરવા માટેની ઉદારતા અંગે અનુભવના કરીએ છીએ.

પ્રાન્તે આ પૂજાને ભવ્યાત્માઓ વારંવાર ભક્તિપૂર્વક ભણાવે ને હૃદયને ઉચ્છરંગે રંગી પ્રભુ સાથે એકતા સાધી તન્મય બને એજ અભિલાષા સાથે વિરમીએ છીએ.

એજ લી.

શ્રી જૈન સાહિત્યધર્ધક સભા.

ભાવનગર.

શ્રી પંચકલ્યાણક પૂજા.

આ પૂજામાં ઉત્કૃષ્ટ ફળ, નૈવેદ્ય (પકવાન્ન) વગેરે કરેક વસ્તુના આઠ આઠ નંગ લાવવાં. આઠ સ્નાત્રીયા ઊભા રાખવા, આઠ કળશ પંચામૃતના ભરવા, આઠ દીપક કરવા અને કુસુમ (ફૂલ), અક્ષત (ચોખા) પ્રમુખ વસ્તુઓ ભેળવે. કદાપિ તે પ્રમાણે ભેગ ન જને તેમ હોય તો એકેકી વસ્તુથી પણ પૂજા ભણાવી શકાય.

વિધિ .

૧. પ્રથમ સ્નાત્ર ભણાવવું. પછી સ્નાત્રીયા નિર્મલ જળથી ભરેલા કળશ રકેળીમાં રાખી, રકેળી હાથમાં લઈ પ્રભુ આગળ ઊભા રહે. પછી પૂજા ભણાવી છેલ્લે કાવ્ય-મંત્ર કહી જળપૂજા કરે.

૨. બીજી પૂજામાં પખાળ ને અંજલૂછણ થયા પછી કેશરની કચોળી (વાટકી) રકેળીમાં રાખી, રકેળી હાથમાં લઈ ઊભા રહે. પૂજા ભણાયા પછી, કાવ્ય-મંત્ર કહી ચંદનપૂજા કરે.

૩. ત્રીજી પૂજામાં રકેળીમાં કુસુમ (ફૂલ) લઈ ઊભા રહે, પૂજા ભણાઈ રહે એટલે કાવ્ય-મંત્ર બોલી પ્રભુજીને કુસુમ (પુષ્પ) ચડાવે.

૪. ચોથી પૂજામાં ધૂપધાણું રકેળીમાં રાખી, હાથમાં લઈ ઊભા રહે. પૂજા ભણાવ્યા બાદ કાવ્ય-મંત્ર કહી પ્રભુજીની ડાબી બાજુ ધૂપ ઉવેખે.

૫. પાંચમી પૂજામાં મૌલીસૂત્ર પ્રમુખની વાટ (દીવેટ) કરી,

નિર્મળ સુગંધિત ઘૃતથી કોડિયાં ભરી, દીપક કરી, રકેખીમાં રાખી, ઊભા રહે. પૂજનો પાઠ કહ્યા પછી છેલ્લે કાવ્ય મંત્ર ભણી, પ્રભુજીની દક્ષિણ (જમણી) ખાલુએ દીપક સ્થાપન કરે.

૬. છઠ્ઠી પૂજામાં ઉલ્લવલ અખંડ અક્ષત (ચોખા) રકેખીમાં રાખી, રકેખી હાથમાં ધરી ઊભા રહે. પૂજા ભણાયા પછી કાવ્ય-મંત્ર કહી, પ્રભુજીની સન્મુખ તે અક્ષતથી સ્વસ્તિક (સાથીયો), ત્રણ પૂંજ (ઢગલી) ને સિદ્ધશિલા કરે.

૭. સાતમી પૂજામાં મોદક (લાડુ), સાકર, ખાજાં, પતાસાં પ્રમુખ અનેક ઉત્તમ પકવાના રકેખીમાં ભરી, હાથમાં ધરી, પૂજા ભણાવ્યા બાદ છેલ્લે કાવ્ય-મંત્ર કહી પ્રભુજીની આગળ નૈવેદ્ય ધરે.

૮. આઠમી પૂજામાં લવિંગ, એલચી, સોપારી, નાળીએર, બદામ, દ્રાક્ષ, બીજેરાં, દાડિમ, નારંગી, આંખા (કેરી), કેળાં વગેરે સરસ-સુગંધિત રમણીય ફળો રકેખીમાં રાખી, રકેખી હાથમાં ધરી, પૂજા ભણાઈ રહે એટલે છેલ્લે કાવ્ય મંત્ર બોલીને પ્રભુજી પાસે ફળ ધરે.

છેવટે પૂજનો કળશ કહી, સ્નાત્રીઆઓ આરતી ઉતારી, પ્રભુજીથી અંતરપટ કરી, પોતાના નવ અંગે ચાંદલા કરી મંગળદીવો ઉતારે.



શ્રીગૌતમસ્વામિને નમઃ

શ્રીઆદિજિન પંચકલ્યાણુક પૂજા.

॥ ચ્યવનકલ્યાણકે પ્રથમ જલપૂજા ॥

૬૬૧

સ્વસ્તિ શ્રી ભગવન્તને, પ્રણમી પ્રથમ જિણુંદ;
લોક લોકોત્તર ધર્મના, શાસક ભુવન દિણુંદ. ૧
આ કાળે આ ભરતમાં, પ્રથમ પ્રભુ ગુણગેહ;
પંચ કલ્યાણુક તેહનાં, ગાશું શુભ સસ્નેહ. ૨
શ્રી ધન સાર્થ-પતિ ભવે, પામ્યા સમકિત રત્ન;
પામી પ્રભુતા મેળવી, કરી ધર્મમાં યત્ન. ૩
ખાંધ્યું શ્રી જિનનામને, આરાધી વીશ સ્થાન;
વજ્ર-નાભ ચક્રિભવે, પછી સર્વાર્થ વિમાન. ૪

તેત્રીશ સાગર ત્યાં રહી, વિલસી લીલવિલાસ;
અન્તે અવધે જોવતાં, ચ્યવન ક્ષેત્ર શુભ વાસ. ૫

મંગલ ગીત.
(યમન કલ્યાણ)

વન્દો ઋષભ જિણન્દ—પ્રેમ ધરી (૨)
મંગલ કમલા કેલિ નિકેતન, ચેતન કૈરવ ચન્દ—પ્રેમ ધરી
કલ્યાણુક કલ્યાણુ કરે જસ, મળે મુક્તિ આનન્દ— ,,
નન્દીશ્વર જઈ ઓચ્છવ કરતાં, જસ કલ્યાણુક ઈન્દ— ,,
પંચ કલ્યાણુક ગાતાં સુણતાં, તૂટે ભવ ભય ફન્દ— ,,
ધર્મ ધુરન્ધર 'ધુર જિનવર એ, સુખકર સુખના કન્દ— ,,

હાજ.
(રામ ભૈરવ)

વાળે મંગલ 'તૂર આજ, નાભિરાજ દ્વારે.
મરુદેવી દેવી સાથ, કરે કીડા નાભિનાથ;
કામ રાગ મન્દ આથ, કર્મના ઉછારે. વાળે૦૧
પુણ્ય ને પ્રતાપ તાપ, અન્યથી અધિક આપ;
નાહિં કાંઈ કરે પાપ, મૈત્રી ભાવ ધારે. વાળે૦૨
અવસર્પિણીના દોય આર, વીત્યા ચાલે તીજે સાર;
તે પણ બહુ પૂર્ણ પાર, ધર્મની સવારે. વાળે૦૩

૧. પ્રથમ ૨ વાજિત્ર

કલ્પવૃક્ષનાં પ્રભાવ, ઘટયાં પણ પૂર્ણ ભાવ;
 જિન કુળમાં જિન પ્રભાવ, સત્યને વધારે. વાળે૦૪
 તુર્યાંગ વાળે બહુ મધુર, નાદ મૂર્ચ્છનાથી પૂર;
 સા રે ગ મ પ ધ ની સૂર, તાલને ઈસારે. વાળે૦૫
 લાખ ચંદ્રાશી પૂરવ, અધિક પક્ષ એંશી નવ;
 બાકી ત્રીજે આરો જવ, અવ્યા જિન ત્યારે. વાળે૦૬
 કાંઈ નહિં તેજેહાણુ, ત્યજ સર્વારથ વિમાન;
 પ્રભુજી યુક્ત ત્રણ જ્ઞાન, ગર્ભમાં પધારે. વાળે૦૭
 ચલિતાસન શક આય, સન્મુખ સાત આઠ પાય;
 શક-સ્તવ પ્રેમે ગાય, ભક્તિભાવ ધારે. વાળે૦૮
 આષાઢ કૃષ્ણ ચોથ દિન, ચન્દ્ર ઉત્તરાષાઢ લીન;
 મરુદેવા માત 'સુમીણુ, ચૌદ ત્યાં નિહારે. વાળે૦૯
 સાંભળીને સ્વપ્ન સાર, નાભિરાય ફલ વિચાર;
 કહે પુત્ર કુલાધાર, થાશે પૂર્ણ કાળે. વાળે૦૧૦
 શક સમજી નિજચાર, આવે શીઘ્ર સપરિવાર;
 કહે સ્વપ્ન ફલ વિસ્તાર, હર્ષને વિસ્તારે. વાળે૦૧૧
 પોષણુ ગર્ભતણું માત, કરે શુભ દિવસ રાત;
 થાય સહુ સારી વાત, ધુરન્ધરને પ્યારે. વાળે૦૧૨

કાવ્યમ્

ચદીયે કલ્યાણે મનુદનુજગીર્વાણમહિતે ।
 વતારે જન્માપ્તૌ વિરતિ-વરણે કેવલદિને ॥
 તથા નિર્વાણેઽભૂત ત્રિભુવન-જને સૌખ્યમતુલં ।
 તમાદીશં વન્દે પ્રશમશમદં મજ્જલહિતમ્ ॥૧॥

મંત્ર:—ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુનિવારણાય
 શ્રીમતે પરમેષ્ઠિને જિનેન્દ્રાય જલં યજામહે સ્વાહા ॥

॥ ઇતિ ત્યવનકલ્યાણકે પ્રથમ જલપૂજા ॥

॥ જન્મકલ્યાણકે દ્વિતીય ચન્દનપૂજા ॥

૬૯૬

સાડા સાત દિવસ અધિક, નવ મહિના જવ થાય;
 ચૈત્ર વદિ આઠમ દિને, ઉત્તરાષાઢ સુહાય. ૧.
 ધન રાશિમાં ચન્દ્રમા, ઉચ્ચ સ્થળે ગ્રહ સર્વ;
 ત્રણે જગતના જન્તુનું, જાણે આવ્યું પર્વ. ૨
 આનન્દ મંગળ વિશ્વમાં, વર્તે જય જય જયકાર;
 મનુ-દેવાની કુક્ષિએ, જિન જનમ્યા હિતકાર. ૩

ઢાળ.
(રાગ આશાવરી)

જનમ્યા જગ હિતકાર-જિનવર, જનમ્યા જગ હિતકાર.
ત્રણુ લોકમાં પ્રકાશ થયો ને, દૂર ગયો અન્ધકાર;
ગન્ધોદકની વૃષ્ટિ થઈ ને, કરે પંખી જયકાર. જિન૦૧
'સમીરણુ વહેતો ધીરેધીરે, પૃથ્વી ખની મનોહાર;
ગાળે ગગને દેવદુંદુભિ, ધંટાના રણકાર. જિન૦૨
છપ્પન દિક્કુમરીના આસન, કંખ્યા પણુ તે વાર;
સૂતિકર્મ કરણુ ઝટ આવે, હીલમીલનિજ પરિવાર. જિન૦૩
જિન જનનીને દેઢ પ્રદક્ષિણા, નિજનિજ કાર્ય પ્રકાર;
કરતી હરતી પાપપૂંજને, તરવા ભવજલપાર. જિન૦૪
અઘોલોકની આઠ કુમારી, ઇશાન કોણુ મોઝાર;
રયે પૂર્વમુખ પ્રસૂતિધરને, જેમાં સ્તંભ હજાર. જિન૦૫
ઉર્ધ્વલોકની કુસુમ વરસાવે, ભમરાના ઝંકાર;
પૂર્વ રુચકથી આવે ગાતી, દર્પણુની ધરનાર. જિન૦૬
કળશ ધરી રહી દક્ષિણુ દિશિના, રુચકની રહેનાર;
પશ્ચિમની પંખાને ધારે, ચામર ઉત્તર ધાર. જિન૦૭
દ્વીપ ધરીને ઊભી રહેતી, ચાર ખૂણાની ચાર;
દ્વીપ રુચકની ચાર આવીને, સ્થાપે પ્રભુની નાળ. જિન૦૮
અભ્યંગન ને સ્નાન કરાવી, ચન્દન ચર્ચે સાર;

વસ્ત્રાભૂષણ પહેરાવીને, ભક્તિ કરે સુપ્રકાર. જિન૦૯
 રક્ષા પોટલી ખાંધી ઘોલે, આશીષ અપરંપાર;
 પર્વત આયુ હોજે સ્વામી, ત્રણ જગત આધાર. જિન૦૧૦
 એ ઓચ્છવને કરતી ધરતી, હૈયે હર્ષ અપાર;
 ધર્મ ધુરંધર જિનથી જગમાં, થાશે જયજયકાર. જિન૦૧૧
 ગીત.

(સંયમ રંગ લાગ્યો-એ રાગ.)

મરુદેવાનો લાડલો રે, નાભિરાયા કુલ ચન્દ,
 જિનવરં ધણું જીવો,
 આસન કમ્પે ઇન્દ્રનુંરે, શ્રી જિન પુણ્ય પ્રભાવ-જિન૦
 જ્ઞાને જાણી નમી સ્તવીરે, ઇન્દ્ર રચે પ્રસ્તાવ.-જિન૦૧
 ઘાંટ સુઘોષા વગાડતાંરે, હરિણિગમેષી દેવ-જિન૦
 જન્મ મહોત્સવ કારણેરે, આવ્યા સર્વે દેવ-જિન૦૨
 મરુદેવા માતાને વન્દીનેરે, ઇન્દ્ર સ્તવે બહુવાર-જિન૦
 સ્નાત્ર કારણ હું આવીયોરે, ભીતિ ન લહો લગાર-જિન૦૩
 અવસ્થાપિની આપીનેરે, પાસે મૂકે પ્રતિબિમ્બ-જિન૦
 પ્રભુને લેઈ પાંચ રૂપ ધરીરે, પહોંચ્યા શ્રીમેરુશૃંગ-જિન૦૪
 અતિપાંડુકમ્બલા શિલારે, પાંડુક વન મોઝાર-જિન૦
 પૂર્વમુખ યેસી ઘોળે ધરીરે, કળશા આઠ પ્રકાર-જિન૦૫
 ગંગા માગધના શુભ જળેરે, નવરાવે જિનરાય-જિન૦

એક કોડ સાઠ લાખ સનાતથીરે, હૈયે હર્ષ ન માય-જિન૦૬
 પૂજા અર્ચી પ્રેમશુરે, મૂકે માતાની પાસ-જિન૦
 અંગૂઠે અમૃત ઠવીરે, નન્દીશ્વર ઉલ્લાસ-જિન૦૭
 વિધવિધ આશ્ચર્ય રાય કરેરે, દેશ કાળ અનુસાર-જિન૦
 જોજો એ ઉત્સવ ઉજવ્યોરે, તે લેશે ભવપાર-જિન૦૮
 દિવસે દિવસે દીપતાંરે, સૂર્ય શશિની જેમ-જિન૦
 ધર્મ ધુરન્ધર નાથથીરે, સર્વ વાતે યોગ ક્ષેમ-જિન૦૯

કાવ્યમ્

યદીયે કલ્યાણે મનુદનુજગીર્વાણમહિતે ।
 વતારે જન્માત્મૌ વિરતિ-વરણે કેવલદિને ॥
 તથા નિર્વાણેઽભૂત ત્રિશુવન-જને સૌહ્યમતુલં ।
 તમાદીશં વન્દે પ્રશમશમદં મજ્જલહિતમ્ ॥ ૧ ॥

મંત્ર—ૐ હૌં શ્રૌં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુનિવારણાય
 શ્રીમતે ઋહતે જિનેન્દ્રાય ચન્દનં યજામહે સ્વાહા ॥

“ઇતિ જન્મકલ્યાણકે દ્વિતીય ચંદનપૂજા”

॥ જન્મકલ્યાણકે તૃતીય પુષ્પપૂજા ॥

કુહા.

પ્રથમ સ્વપ્ન શુભ વૃષભનું, લલ્યું હતું અભિરામ;
 શોભે લાંછન વૃષભનું, જમણી જંધે સ્વામ. ૧
 એમ વિચારી નાભિરાય, પ્રભુનું ઋષભકુમાર;

- નામ કરે સુન્દર^૧ શુચિ, સાર્થક ગુણ અનુસાર. ૨
- ધક્ષુ^૨ લઈને હાથમાં, આવે સુરના સ્વામ;
- પ્રભુ ઇચ્છાએ વંશનું, ઇક્ષ્વાકુ કર્યું નામ. ૩
- સ્થાપી કારયપ ગોત્રને, ઇન્દ્ર ગયા નિજવાસ;
- દેવો બાળક રૂપ લઈ, કરે પ્રભુ શું વિલાસ. ૪
- અનુક્રમે યૌવન પામીયા, ધનુષ પાંચસે કાય;
- કનક વર્ણ એક સહસ આઠ, લક્ષણ શુભ સોહાય. ૫

છાળ.

(રાગ-સારંગ-હો સાહેબજી પરમાત્મ પૂજનું ફલ મને
આપો-એ દેશી)

શ્રી ઋષભ પ્રભુ ! દેખી દિલ હરખાય અતિશય માહરું;
આં આદિ વિભુ ! રતિપતિથી પણ અધિકું રૂપ છે તાહરું.
ઉત્તરકુરુથી ફળ લઈ આવે, સુર આપે પ્રભુનેબહુ ભાવે;
પ્રભુ તોલે જગમાં કોઈ નાવે, એ અનુપમ અદ્ભુત સોહાવે.

શ્રી ઋષભ પ્રભુ. ૧

એક તાડ તળે હતું યુગલીયું, ફળ પડ્યું શિશુકનું સ્વર્ગ થયું;
કન્યા પાલણુ નાભિરાયે કર્યું, થશે ઋષભપત્નીએમ ઉચ્ચરીયું

શ્રી ઋષભ પ્રભુ. ૨

પ્રભુ વિવાહ અવસર વિચારી, કરે નાભિ રાજ તૈયારી;

૧. પવિત્ર, ૨ શેલડી.

આવે સુરપતિ નિજ આચારી, પરિવાર સહિત ઉત્સવ ભારી.

શ્રી ઋષભ પ્રભુ. ૩

સુનન્દા સુમંગલાના પ્યારે, વસ્ત્રા-ભૂષણ પણ બહુ ભારે;
દેવીઓ બન્નેને શણગારે, મધુરાં મધુરાં ગીત ઉચ્ચારે.

શ્રી ઋષભ પ્રભુ. ૪

પ્રભુને પણ ઇન્દ્રે શણગાર્યા, ચોરીમાં લઈ જઈ બેસાર્યા;
કરી થૈ થૈ વાળાં વગડાવ્યા, વિધિપૂર્વક પ્રેમે પરણાવ્યા.

શ્રી ઋષભ પ્રભુ. ૫

યુગલીયાં એક બીજા ઝગડે. નાભિરાય કને ફરિયાદ કરે;
એક રાજની પણ જરૂર પડે, હો ઋષભજી રાજ ઉચિત ખરે.

શ્રી ઋષભ પ્રભુ. ૬

ચલિતાસન ઇન્દ્ર આવીને કરે, રાજ્યાભિષેક શિરમુકુટ ધરે;
જલ લાવી યુગલીયાં વિચાર કરે, કરે ચરણ અભિષેક વિનયવડે

શ્રી ઋષભ પ્રભુ. ૭

સુરપતિની આજ્ઞા થઈ ભારી, 'વૈશ્રમણે કીધી તૈયારી;
બાર ને નવ યોજન વિસ્તારી, વસી વિનીતા નયરી બહુ સારી.

શ્રી ઋષભ પ્રભુ. ૮

પ્રભુ પ્રથમ નરેશ્વર કહેવાયા, ભોગ ભોગવીયા આદિરાયા;

એ યુગલ છ લાખ પૂરવે જાયા, પ્રભુ ધર્મ ધુરંધરગુણ ગાયા,
શ્રી ઋષભ પ્રભુ. ૯

(ગીત.)

(તપ પદ્ધતે પૂજીને હો પ્રાણી—એ દેશી)

જ્ઞાન દીપક પ્રગટાવો—હો પ્રભુજી, જ્ઞાન દીપક પ્રગટાવો.
જ્ઞાન દીપક વિણ મહા અન્ધારે, આથડીયે સંસારે;
શિક્ષણ દઈ સુખીયા કરો સ્વામી, રહ્યા છીએ તુમ આધારે.
—હો પ્રભુજી ૦

નથી પચતું આ અન્ન અમોને, વધુ શું કહીએ તમને ?
અમે યુગલીયાં અભણ ને ભોળાં, સમજ ન કાંઈએ અમને.
—હો પ્રભુજી ૦ ૨

મસળી પલાળી કાંખે રાખી, ખાવાનું કહે સ્વામી;
કાળ—પ્રભાવ એ પણ ન જરે, અગ્નિની છે ખામી.
—હો પ્રભુજી ૦ ૩

ઝાડે ઝાડ ધસાયા અતિશે, શુષ્ક થઈને પવને;
ઝગમગ ઝગમગ જ્યોતિજગ્યો, લાગ્યો યમ યુગલિકને.
—હો પ્રભુજી ૦ ૪

પ્રભુ પાસે સૌ દોડી આવ્યા, માટી પ્રભુએ મંગાવી;
હસ્તિ—કુંભે કુંભ ભાગ કરાવી, કુલાત^૧ કળાને ખતાવી.
—હો પ્રભુજી ૦ ૫

પાંચ શિલ્પ મૂળ વીશ વીશ ભેદે, શિખવી અજ્ઞતા છેદે;
પ્રથમ પ્રભુનો એ ધર્મ ગૃહિપણે, લૌકિક નીતિ ઉપદેશે.

—હો! પ્રભુજી ૦ ૬

ત્યાશી લાખ પૂરવ એમ વીત્યાં, ગૃહવાસે પ્રભુ વસીયા;
ધર્મ ધુરન્ધર જિન જગજિત્યા, સુખવિલસ્યા ખંડુ રસીયા.

—હો! પ્રભુજી ૦ ૭

કાવ્યમ્

યદીયે કલ્યાણે મનુદનુજગીર્વાણમહિતે ।

વતારે જન્માપ્તૌ વિરતિ-વરણે કેવલદિને ॥

તથા નિર્વાણેઽભૂત ત્રિભુવન-જને સૌલ્યમતુલં ।

તમાદીશં વન્દે પ્રશમશમદં મજ્જલહિતમ્ ॥ ૧ ॥

મંત્ર—ૐ હૌં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુનિવારણાય

શ્રીમતે અર્હતે જિનેન્દ્રાય પુષ્પં યજામહે સ્વાહા ॥

“ઇતિ જન્મકલ્યાણક તૃતીય પુષ્પપૂજા.”

॥ દીક્ષાકલ્યાણકૈ ચતુર્થ ધૂપપૂજા ॥

હો.

સો પુત્રો ષે પુત્રીઓ, ગુણ ગણના ભંડાર;

પ્રભુએ પોતે કેળવ્યા, અર્પી કળા અપાર. ૧

લીપી શીખવી પ્રાક્ષીને, ગણિત સુન્દરી સાર;

ભરત બાહુબલને દીધાં, બહોંતેર કળા વિચાર. ૨

સો પુત્રોને સોંપીને, જુદા જુદા રાજ્ય;

પોતે લેવા નિકળ્યા, આત્માનું સામ્રાજ્ય. ૩
 લોકાન્તિક સુર વિનવે, શાસન સ્થાપો નાથ;
 દાન સંવત્સરી આપીને, સાધો શિવપુર સાથ. ૪
 સમજવી પરિવારને. માતાને ખડુ વાર;
 તૈયારી કરી સ્વામીએ, લેવા સંયમભાર. ૫
 ઢાળ.

(રાગ ધનાશ્રી-મુનિવર પરમ દયાળ—એ દેશી)

સંયમ લે સુખકાર, ઋષભજી (૨)

દીક્ષા મહોત્સવનો વરઘોડો, સુન્દર ને શ્રીકાર; ઋષભજી ૦
 સ્વામી સુદર્શન શિખિકા શોભે, દેવ દેવી નરનાર ,, ૧
 સિદ્ધારથ ઉદ્યાને પહોંચ્યા, વૃક્ષ અશોક રસાળ, ,,
 અલંકાર ઉતારી સર્વે, લોચ કરે મુઠી ચાર. ,, ૨
 કનક કલશ પર નીલકમલશી, શોભી રહી કેશવાળ; ,,
 સુરપતિની વિનતિથી રાખી, ભક્તવત્સલ અણગાર. ,, ૩
 નિર્જલ છટ્ટ તપે ચૈત્ર વદિની અષ્ટમી તિથિ મનોહાર
 ‘ કરેમિ સામાદ્યં ’ જવ ઉચ્ચરે, ચોથું જ્ઞાન વિશાલ. ,, ૪
 સાથે કચ્છ મહાકચ્છાદિક, રાજવી ચાર હજાર; ,,
 ધર્મ ધુરંધર એ મુનિવરથી, હોશે મંગલમાળ. ,, ૫

ગીત

(રાગ ભૈરવી—આવો આવો હે વીર સ્વામી મારા અંતરમાં—એ દેશી)
 લ્યોને લ્યોને આ ભિક્ષા ભાવે, ઋષભ દેવ ભગવાન.

શિખવ્યું નહિં સ્વામીએ પહેલાં, પૂછ્યું નહિં તે વાર;
 નિરુપાયે એ તાપસ થઈને, રહેતાં ચાર હજાર. લ્યોને૦૧
 રાજ્ય ભાગ લેવાને આવે, નમિ વિનમિ એ કુમાર;
 પુષ્પ ખિછાવી જલ છંટકાવી, કરે સેવા અસિધાર. લ્યોને૦૨
 ધરણ ઈંદ્ર પ્રભુ વંદન આવે, ભેવે ભક્તિ ભાવ;
 ગૌરી આદિ વિદ્યા આપી, વૈતાલ્યે નગર વસાવ. લ્યોને૦૩
 પૂર્વ જન્મના પ્રભુ અંતરાયે, વિચરે વિણ આહાર;
 અધિક વર્ષ વીત્યુંએ રીતે, કરે કુરુદેશ વિહાર. લ્યોને૦૪
 કોઈ કનકના ભૂષણ આપે, આપે કન્યા કોય;
 ભિક્ષાનો વ્યવહાર ન જાણે, એમાં તે શું હોય? લ્યોને૦૫
 કાંઈ નથી લેતાં શું કરીએ? લોક કરે પોકાર;
 હરિતનાગપુરના યુવરાજ, શ્રી શ્રેયાંસકુમાર. લ્યોને૦૬
 શબ્દ સાંભળી પ્રભુને દેખી, જાતિસમરણ ઉપન્યું;
 પ્રાસુક ઈક્ષુરસ વહોરાવ્યો, સ્વપ્ન સર્વનું ફળીયું. લ્યોને૦૭
 અક્ષય તૃતીયાને શુભ દિવસે, પારણું પ્રભુએ કીધું;
 પંચદિવ્ય પ્રગટયા શ્રેયાંસે, દાન પ્રથમ ત્યાં દીધું. લ્યોને૦૮
 એક હજાર વરસ જિન વિચર્યા, દેશ નગર પુર ગામ;
 વિણ પ્રતિબંધે ધર્મધુરન્ધર, જગત જીવ વિશ્રામ. લ્યોને૦૯

કાવ્યમ્

યદીયે કલ્યાણે મનુદનુજગીર્વાણમહિતે ।

વતારે જન્માપ્તૌ વિરતિ-વરણે કેવલદિને ॥

તથા નિર્વાણેઽભૂત ત્રિભુવન-જને સૌખ્યમતુલં ।

તમાદીશં વન્દે પ્રશમશમર્દ મજ્જલહિતમ્ ॥ ૧ ॥

મંત્ર—ૐ હૌં શ્રૌં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુનિવારણાય
શ્રીમતે નાથાય જિનેન્દ્રાય ધૂપં યજામહે સ્વાહા ॥

“ધૃતિ દીક્ષાકલ્યાણકે ચતુર્થ ધૂપપૂજા”

॥ કેવલજ્ઞાનકલ્યાણકે પશ્ચમ દીપપૂજા ॥

કુહા

પાળે પ્રવચન માતને, ટાળે ચાર કષાય;
ખાળે કર્મના ભર્મને, ગાળે કોમળ કાય. (૧)

બહલી દેશે વિચરી, પાછા ફર્યા તત્કાળ;
બાહુબલી પોકારતા, દાદા આદમ તાર. (૨)

અનુક્રમેજિનજી આવીયા, અયોધ્યા નયરી બહાર;
ઉત્તમ દિશિરાજે પડું, પુરિમતાલ મનોહાર (૩)

શકટાનન ઉધાનમાં, વડનું સુંદર ઝાડ;
ફાગણ વદિ એકાદશી, નક્ષત્ર ઉત્તરાષાઢ. (૪)

કમળ સમા નિર્લેપ ને, ગગન સમા નિઃસંગ
ઉજ્જવળ યશ વિસ્તારતાં, ગંગ તરંગ શું રંગ. (૫)

ક્ષપકશ્રેણિ આરોહીને, ધ્યાતા ઉજ્જવળ ધ્યાન;
ધાતિ કર્મનો ક્ષય કરી, પામ્યા કેવળજ્ઞાન. (૬)

હાળ

(પ્રત સાતમે વિરતિ આદરું રે લો-એ દશી.)

શુભ સમવસરણુ ઇન્દ્રે રચ્યું રે લો,

ગઢ પ્રથમ રજતનો વિશાળ બે;

કોટ કાંચનનો વચમાં વિરાજતો રે લો,

ત્રીબે રાજે રતનનો શાળ બે,

ચાલો જઈએ પ્રભુને વાંદવા રે લો. ૧

જિહાં વૃક્ષ અશોક શોક દૂર કરે રે લો,

પુષ્પવૃષ્ટિ હોય જનુ પ્રમાણુ બે;

દિવ્ય ધ્વનિ સુભવ્ય ગાજી રહ્યો રે લો,

૧ ચારુ ચામર વીંજાય સુજાણુ બે. ચાલો ૦૨

પ્રભુ બેઠા મણિમય આસને રે લો,

પ્રભા-મંડલ જિન દર્શન કાજ બે;

દેવદુન્દુભિ નાદ ગંભીર ઘણો રે લો,

ત્રણ છત્રે ત્રિભુવન રાજ બે. ચાલો ૦૩

પ્રભુ ચોત્રીશ અતિશય શોભતાં રે લો,

ગુણ પાંત્રીશ વાણી રસાળ બે;

દેવ કોડો ૧ સદૈવ સેવા કરે રે લો,

પ્રેમે પૂજે ને ખૂઝે પૃથ્વીપાળ બે. ચાલો ૦૪

રાય ભરતને આપી વધામણી રે લો,

સાથે ચક્ર રત્નનો વૃત્તાન્ત જો;

શું કરવું ? ક્ષણ એક વિચારતાં રે લો,

મોહ સતાવે સન્તને મહન્ત જો. ચાલો૦૫

માત પાસે આવીને વિનવે રે લો,

તુમ પુત્ર પધાર્યા પુર ખહાર જો;

ચાલો વન્દન જીઓ તુમ નન્દને રે લો,

ઋદ્ધિ સિદ્ધિ ઠકુરાઈ અપાર જો. ચાલો૦૬

સજી સાજ શણુગારે ગજરાજને રે લો,

સ્કન્ધે ઘેસાર્યા મરુદેવા માત જો;

ધીરે ધીરે પધાર્યા પ્રભુ સન્મુખે રે લો,

જિહાં ખીલ્યું છે ધર્મ પ્રભાત જો. ચાલો૦૭

મહાઋદ્ધિ સ્વામીની શ્રવણે સુણી રે લો,

ઉર આનન્દ અતિ ઉભરાય જો;

હર્ષ સાગર ઉટ્ટયો ને ઉછળ્યો રે લો,

ક્રોધ રીતે ન હૃદયે સમાય જો. ચાલો૦૮

ખોલી નાખ્યાં નયનનાં ખારણાં રે લો,

હતા અન્ધ ને અન્ધ દિનરાત જો;

કરી દર્શન ધુરન્ધર નાથના રે લો,

ભાવે અન્યત્વ ભાવના માત જો. ચાલોન્દ

(હહા)

વન વન વિચરી દુઃખ સહૈ, રહૈ ભૂખ્યો દિનરાત;

અન્ય કોઈ સાથે નહિં, લોક કરે છે વાત. ૧

કોમળ એની કાય છે, અંગો છે સુકુમાળ;

સુખ ને દુઃખમાં એહની, કોણ કરે સંભાળ? ૨

શીયાળે ઠંડી ઘણી, ઉનાળે લૂ વાય;

ચોમાસું અતિ દોહીલું, દુઃખમાં દિવસો જાય. ૩

એ મુજ નાનો બાલુડો, એકજ મુજ સંતાન;

વિકટ પંથ એણે ગ્રહો, ત્યજી મમતા ને માન. ૪

નજરે આજે નિરખું, ઋદ્ધિ એની અપાર;

દુઃખમાં એ ન્યારો રહ્યો, સુખમાં પણ અવિકાર. ૫

(ગીત.)

(પંખીડા સન્દેશો કેજો મારા સ્વામને-એ દેશી)

આ સંસાર અસાર સગું કોઈએ નથી,

સ્વારથની શી કરવી જગમાં વાત જો;

પોતપોતાને માટે ચાહૈ અન્યને,

સ્વાર્થ સરે પછી કોણ તાત ને માત જો;

ચેતન ચિન્તા પરની શાને તું કરે? ૧

રાત દિવસ રોતી હું સુત સન્તાપથી,
 દેતી ઠપકો ભરતને ભારોભાર બે;
 રુદ્ધન કરી કરી આંખો પણ ઓછી કરી,
 પલ પલ પૂછું તેના હી સમાચાર બે. ચેતન૦૨
 એને દુઃખે દુઃખી થઈ શોકે રહી,
 વર્ષોથી કરતી અતિશે વલોપાત બે;
 મારો નન્દન મારો સ્નેહી પુત્ર એ,
 મારો રિખવો એમજ કરતી વાત બે. ચેતન૦૩
 બેયું આજે અનુભવ કરી હું ખડાવરી,
 બની હતી આ પુત્રની પાછળ વ્યર્થ બે;
 સુખ વિલસે એ આજે અધિકું સર્વથી,
 નથી પડી મુજ એણે બેયો સ્વાર્થ બે. ચેતન૦૪
 આત્મા મારો એક જ મુજ સાથે થશે,
 શુદ્ધ બુદ્ધ સચ્ચિદાનંદ સ્વરૂપ બે;
 બાહ્ય ઉપાધિ વળગી તે અળગી કરું,
 તો મુજને મળશે મુજ શુદ્ધ સ્વરૂપ બે. ચેતન૦૫
 હાથીની અંબાડી ઉપર સ્થિર થઈ,
 વધતે ભાવે વરીયા કેવળજ્ઞાન બે;
 ધર્મ ધુરન્ધર પુત્રવધૂ મુખ દેખવા,
 પામ્યા જલ્દી જિનજિનની નિર્વાણ બે. ચેતન૦૬

કાવ્યમ્

યદીયે કલ્યાણે મનુદનુજગીર્વાણમહિતે ।

વતારે જન્માપ્તૌ વિરતિ-વરણે કેવલદિને ॥

તથા નિર્વાણેઽભૂત ત્રિભુવન-જને સૌખ્યમતુલં ।

તમાદીશં વન્દે પ્રશમશમદં મજ્જલહિતમ્ ॥ ૧ ॥

મંત્ર—ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુનિવારણાય
શ્રીમતે સર્વજ્ઞાય જિનેન્દ્રાય દીપં યજામહે સ્વાહા ॥

‘ ઇતિ કેવળજ્ઞાનકલ્યાણકે પંચમ દીપપૂજા. ’

કેવલજ્ઞાનકલ્યાણકે ષષ્ઠ અક્ષતપૂજા

દુહા

પ્રભુએ ધર્મ ખતાવીઓ, દાન શીયળ તપ ભાવ;
સંઘ ચતુર્વિધ સ્થાપીયો, ભવજલ તરવા નાવ. ૧
‘ ઋષભ-સેનાદિક પાંચસેં, ભરત રાયના પુત્ર;
સંયમ લે સવિ સાથમાં, સાતસેં પુત્રના પુત્ર. ૨
બ્રાહ્મી પ્રથમા સાધવી, શ્રાવક ભરત મહારાય;
પ્રથમ શ્રાવિકા સુન્દરી, પૂજે પ્રભુના પાય. ૩
ચોરાશી ગણધર થયા. ત્રિપદી રચના સાર;
કચ્છાદિક બે બન્ધુ વિણ, તાપસ સવિ અણુગાર. ૪
શકે શોક દૂરે કર્યો, ભરત ગયા નિજ વાસ;
સ્વામી વિચરે સવિ સ્થળે, કરતાં ધર્મ પ્રકાશ. ૫

ઢાળ.

(પ્રભુ પ્રતિમા પૂજને પોસહ કરીએ રે—એ દેશી)

પૂજ ચક્રને ચક્રી ભરતને સાધે રે,

ખંડે ખંડ ફરી રે જયમાળા વરે;

તો પણ ચક્ર ન આયુધશાળે પેસે રે,

નવાણું ભાઈ રે આણા નવિ ધરે. ૧

મોહને છોડી રે, માયા દૂર કરો,

સાચી નિજ ઋદ્ધિ રે, સંયમ લઈ વરો;

અવિનાશી એક રે, શિવસુખ અનુસરો,

પ્રભુ પાસે જઈ ભાઈ અઠાણું પૂછે રે,

માર્ગ શુદ્ધ દાખો રે શું કરીએ અમે ?

યુદ્ધ કરો નિજ આતમ અરિની સાથે રે,

શ્રી મુખ જિન ભાષે રે, સહુને તે ગમે. મોહને ૦ ૨

વૈતાલિક અધ્યયન સુણીને સમજ્યા રે,

દીક્ષાને લેઈ રે કેવળ વર વર્ષા;

શ્રી જિનશાસન જગ જયવાંતું વર્તે રે,

પામ્યા શુભ હિત રે, જે એ અનુસર્યા. મોહને ૦ ૩

સુન્દરી સાઠ હજાર વરસ તપ તપતી રે,

કાયાને ગાળી રે માયા દૂર કરી;

અનુમતિ ભરતની પામી પ્રભુને હાથે રે.

સંયમ શુદ્ધ લેઈ રે, ભવસાયર તરી. મોહને ૦ ૪

એમ અનેક જીવોને જિન પ્રતિષ્ઠાધે રે,
 આપે શિવસુખ રે દુઃખ દૂરે કરે;
 ધર્મ ધુરન્ધર નાથ ચરણ જે સેવે રે,
 કલ્પતરુની છાયા રે, મનવાંછિત વરે. મોહને ૦ પ
 ગીત

(બન્દે જીવન હૈ સંગ્રામ—એ દેશી)

મંગલકારી પ્રભુને પૂજી, તજે તમે અભિમાન બન્ધુ.
 સજ્જન બુદ્ધિનિધાન. ,,

બાહુબલી આજ્ઞા નવિ માને, ભરત કરે સંગ્રામ; ,,

ચતુરંગી સેના સજી આવ્યા, બન્ને સામે સામ. ૧ ,,

અનુચિત જાણી ઇન્દ્ર પધારે, સમજાવે શુભ રીત; ,,

દૃષ્ટિ મુષ્ટિ ગર્જન ભુજ વાલન, દંડે સાધો જીત. ૨ ,,

પામે પરાજય રોષ ધરોને, ચક્રી ચક્ર ચલાવે; ,,

દેઈ પ્રદક્ષિણા પાછું ફરીયું, એક ગોત્ર નવિ ફાવે. ૩ ,,

ક્રોધ કરીને બાહુબલિજી, વજ્ર મુષ્ટિ ઉગામે; ,,

થર થર ધ્રુજે સૌ જોનારા, ચક્રી પણ ભય પામે. ૪ ,,

મુષ્ટિ ઊંચી રહી બાહુબલ, ચડે વિશુદ્ધ વિચારે; ,,

પિતા સમા ભુજ બન્ધવ પર હું, કરું શું આ અત્યારે પ?

પાછી ન ફરે મૂઠ ઉગામી, લોચ કરે એ બળીયા, ,,

ભાઈ ખમાવી પાછા વળીયા, મુનિ અભિમાને ચડીયા. ૬,,

કેમ કરું લઘુ બંધવ વન્દન? કેવળ લઈને જઈશું; ,,
 પ્રભુ કને પછી સૌની સાથે, શુદ્ધપણે વિચરશું. ૭ ,,
 સંવત્સર વીત્યું બે બેની, આવી બોધ પમાડે; ,,
 ગજ પર બેઠા હેઠા ઉતરો, ભંધ અનાદિ ઉડાડે. ૮ ,,
 વિચાર કરતાં સમજી સમજ્યા, દૂર કર્યું અભિમાન; ,,
 ધર્મ ધુરન્ધર જિનના નન્દન, પામ્યા કેવળજ્ઞાન. ૯ ,,

કાવ્યમ્

યદીયે કલ્યાણે મનુદનુજગીણમર્વાહિતે ।

વતારે જન્માત્મૌ વિરતિ-વરણે કેવલદિને ॥

તથા નિર્વાણેઽમૂત્ત્રિભુવન-જને સૌખ્યમતુલં ।

તમાદીશં વન્દે પ્રશમશમદં મદ્ગલહિતમ્ ॥ ૧ ॥

મંત્ર—ૐ હૌં શ્રૌં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુનિવારણાય

શ્રીમતે સર્વજ્ઞાય જિનેન્દ્રાય અક્ષતં યજામહે સ્વાહા ॥

“ઇતિ કેવળજ્ઞાનકથ્યાણકેષ્ઠ અક્ષત પૂજા.”

॥ નિર્વાણકલ્યાણકે સપ્તમ નૈવેદ્યપૂજા ॥

હુહા

વન્દો શ્રી ગિરિરાજને, જિહાં યુગાદિ જિણુન્દ;

સ્વામી આવી સમોસર્યા, સાથે મુનિ જન વૃન્દ. ૧

કલ્પતરુ ચિન્તામણિ, કામકુલ જગ બેય;

ત્રણ ભુવનમાં એહની, તોલે નાવે કોય. ૨

ધ્યાન ધરો ગિરિરાજનું, સાધો સધળાં કાજ;
રાજે સિધ્ધાચલગિરિ, ગિરિવરમાં શિરતાજ. ૩

ઢાળ

(રાગ-ભૈરવી)

ગિરિરાજનું ધ્યાન ધરો, ભવિ.

ઋધિ ને સિધ્ધિ વરો--ભવિ--ગિરિ

પૂર્વ નન્વાણું આદિજિનેશ્વર, સમવસર્યા એ સ્મરો-ભવિ.

આઠયોજનઊંચોએગિરિવર, પરચાસયોજનવિસ્તરો-ભવિ.

દશ યોજન શિખરે શોભીતો, નામે પાતિક હરો-ભવિ.

રૂડી રાયણ રુખ છાંયામાં, વહે ઉપદેશનો ઝરો-ભવિ.

અણસણ પુંડરીક ગણધર સાથે, પાંચ કોડ મુનિવરો-ભવિ.

ચૈત્રીપૂનમ દિન એ ગિરિવરનું, ધ્યાન હૃદયમાં ધરો-ભવિ.

ત્રણ લોકમાં તીર્થ એ મોટું, જેનો મહિમા ખરો-ભવિ.

મંગલકારી અણુઓ એના, સેવી ભવને તરો-ભવિ.

આઠ અધિક શત ટૂંક મનોહર, ભાવે ભક્તિ કરો-ભવિ.

ધર્મ ધુરન્ધર નાથ નિહાળી, મનના વાંછિત ફળો-ભવિ.

ગીત

(સિદ્ધાચળના વાસી જિનને કોડો પ્રણામ-એ દેશી)

શ્રેયસ્કર એ સ્વામી, વન્દો આદિ જિણુન્દ

” આદિ જિણુન્દ

અષ્ટાપદ પર પ્રભુ પધારે, પર્યાંકાસન મુદ્રા ધારે,
 ધ્યાવે ઉજ્જવળ ધ્યાન-વંદો ૧
 પાદપોપગમ અણુસણુ કરતાં, પદ ઉપવાસે કર્મનિજજરતાં,
 ઋષભદેવ ભગવાન-વંદો ૨
 સાથે દસ સહસ મુનિરાયા, મુક્તિ વરીયા કર્મ ખપાયા,
 જ્યોતે જ્યોતિ મિલાય-વંદો ૩
 અષ્ટાધિક શત^૧ એક જ સમયે, ઉત્કૃષ્ટા અવગાહે શિવ લે,
 પ્રથમ અચ્છેરું થાય-વંદો ૪
 માહ વદિ તેરસ રઢીયાળી, વર્યા પ્રભુ શિવ વહુ લટકાળી,
 અભિજિત રાજે ચન્દ-વંદો ૫
 રુદન કરે ચઢી જિનવિરહે, ઇન્દ્રાદિક શોકે અવગારે,
 પામ્યા પ્રભુ નિર્વાણ-વંદો ૬
 ક્ષીર નીરથી સ્નાન કરાવી, નન્દન વનથી ચન્દન લાવી,
 રચી ચિતા ત્રણ સાર-વંદો ૭
 જિન ગણુધર મુનિ દેહ પ્રજળે, દાઢાદિક પૂજી દુઃખ ટાળે,
 પામે મંગલમાળ-વંદો ૮
 પ્રથમ ભૂપ એ પ્રથમ મુનિવર, પ્રથમ તીર્થ પતિ ધર્મધુરંધર,
 વન્દો વારંવાર-વંદો ૯

કાવ્યમ્

યદીયે કલ્યાણે મનુદનુજગીર્વાણમહિતે ।

વતારે જન્માપ્તૌ વિરતિ-વરણે કેવલદિને ॥

તથા નિર્વાણેઽભૂત ત્રિભુવન-જને સૌખ્યમતુલં ।

તમાદીશં વન્દે પ્રશમશમદં મઙ્ગલહિતમ્ ॥ ૧ ॥

મંત્ર—ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુનિવારણાય

શ્રીમતે પારક્ષતાય જિનેન્દ્રાય નૈવેદ્યં યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

“ધૃતિ નિર્વાણકલ્યાણકે સમ્પન્ન નૈવેદ્ય પૂજા”

॥ નિર્વાણકલ્યાણકે અષ્ટમ ફલપૂજા ॥

૬૬

પાંચ મહાવ્રતધર મુનિ, એંશી ચાર હજાર;

ત્રણ લાખ શુભ સાધવી, ત્રણ લખ પાંચ હજાર. ૧

શ્રાવક દ્વાદશ વ્રતધરા, પાણે શુભ આચાર;

પાંચ લાખ ચોપન સહસ્ર, શુદ્ધ શ્રાવિકા ધાર. ૨

બીજે પણ બહુએ કહ્યો, પ્રભુજનો પરિવાર;

જિનભક્તે એ શિવ વરી, લેશે સુખ અવિકાર. ૩

૬૭

(રાગ માલકોશ)

પ્રભુ આદિ જિણુન્દ વર વન્દન હો (૨)

લોક લોકોત્તર ધર્મ પ્રરૂપક, ત્યાગી વૈરાગી યોગીજ;

સૌભાગીબડભાગી યાગી, શિવરમણીના ભોગીજ-પ્રભુ૦૧

યુગલા ધર્મ નિવારક તારક, ભવજલથી ભવિ પ્રાણીજ;

રોમ રોમ ચેતન પ્રગટાવે, જેની મધુરી વાણીજી-પ્રભુ૦૨
 અઘટાપદ પર્વત શિવકારી, પ્રભુ પામ્યા નિર્વાણજી;
 રાયભરત તિહાં જિનવર ભકતે, કરે મંદિર મંડાણજી પ્રભુ૦૩
 સોનાનું મંદિર રચાવ્યું, ચોવીશ જિનની સ્થાપીજી;
 દેહ પ્રમાણ મણિમય મૂર્તિ, તરણિ તેજે વ્યાપીજી-પ્રભુ૦૪
 આરીસાભવને કેવળ પાયા, જિન કુળ પુણ્ય પ્રભાવેજી;
 મરીચિ જેવા પૌત્ર પ્રભુના, વીરજિન થઈ શિવ પાવેજી-પ્રભુ.૫
 પ્રભુની પદપરમ્પર સારી, અવિચ્છિન્ન રહેનારીજી;
 જ્યાં લગી અજિત જિનેશ્વર હોવે, ત્યાં લગે શિવ દેનારીજી.
 પ્રભુ૦ ૬

મંગલ એવું નહિ કોઈ જગમાં, જે ન મળે જિન નામેજી;
 ધર્મ ધુરંધર નાથ પ્રભાવે, અવિચલ લક્ષ્મી પામેજી-પ્રભુ૦૭
 ગીત.

(મૈ કીનો નહિ તુમ જિન આર્યું રાગ-એ દેશી)

ભવિ પૂજે સહી, ઋષભદેવ ભગવાન (૨)
 વદન સુધાકર દેખી હરખો, ઝરતી મધુરી વાણ.
 કામિત પૂરણ કલ્પતરુ એ, કોટિ કરે કલ્યાણ. ભવિ૦ ૧
 લોકાલોક પ્રકાશક એ જિન, કેવલજ્ઞાન નિધાન;
 ધર્મતણાં સંસ્થાપક મધુરાં, મુક્તિના મહેમાન. ભવિ૦ ૨
 ગોમુખ યક્ષ ચક્રેશ્વરી દેવી, સેવક પ્રભુના જાણ;
 શાસનરક્ષા કરે બહુ ભકતે, રાત દિવસ એક તાન. ભવિ૦ ૩

નિર્મલ દર્શન માંગો પ્રભુ શું, યાચો સાચું જ્ઞાન;
શિવમન્દિર સુન્દર મેળવવા, એક જ એ એંધાણ. ભવિ૦૪
કલ્યાણક એ પ્રભુના પાંચે, ગાથા ધરી બહુમાન;
ધર્મ ધુરન્ધર જિન એ એક જ, મુજ મન શાન્તિ સ્થાન.
ભવિ૦૫

કાવ્યમ્

યદીયે કલ્યાણે મનુદનુજગીર્વાણમહિતે ।
વતારે જન્માસૌ વિરતિ-વરણે કેવલદિને ॥
તથા નિર્વાણેઽભૂત ત્રિશુવન-જને સૌખ્યમતુલં ।
તમાદીશં વન્દે પ્રશ્નમશમદં મક્કલહિતમ્ ॥ ૧ ॥

મંત્ર—ૐ હ્રૌં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જ્ઞાનજરામૃત્યુનિવારણાય
શ્રીમતે પારક્ષતાય જિનેન્દ્રાય ફલં યજામહે સ્વાહા ॥
કલશ.

(તપસ્થાં કરતાં હો ડંકા જોર બળયા હો-દેશી)

ઋષભ જિન યુણુતાં હો, સમકિત રંગ બઢાયા હો (૨)
નાભિનન્દન આદિ જિનેશ્વર, મરુદેવીના બયા હો;
સંયમ ધરી વરી કેવળ જગમાં, ધર્મ પંથ દીખાયા-
ઋષભ૦૧

વીર જિનેશ્વર પટ્ટપરમ્પર, સિંહસૂરીશ્વર રાયા હો;
ક્રિયાઉદ્ધારક સત્યવિજય ગણી, સંયમ શુદ્ધ ધરાયા-ઋષભ૦૨
તાસ પાટ નવમીએ સોહો, મણિવિજય ગુરુરાયા હો;
તાસ શિષ્ય ભદ્રિક પ્રભાવક, બુદ્ધિવિજય ખુટેરાયા-ઋષભ૦૩
વૃદ્ધિવિજય ગુરુ ગુણગંભીરા, શાન્ત દાન્ત વખણાયા હો;
એ ગુરુવરની શાખા સારી, વડતરુ સમ ફેલાયા-ઋષભ૦ ૪

તાસ પટ્ટપ્રભાવક શાસન-દીપક જગ પંકાયા હો,
 તપાગચ્છ નાયક વરદાયક, સૂરિસમ્રાટ કહાયા-ઋષભ૦૫
 શ્રીમન્નેમિસૂરીશ્વર રાજે, તેજે તપે સવાયા હો;
 વિશાળ શિષ્ય પરમ્પર જેમાં, સાત સાત સૂરિરાયા-
 ઋષભ૦૬

શાસ્ત્રવિશારદ કવિરત્ન ને, પીયૂષપાણિ પાયા હો;
 વિજયામૃતસૂરીશ્વર શાસન-રાજે હૃદય રંગાયા-ઋષભ૦૭
 તાસ વિનેય વિનય ગુણ પૂરા, શૂરા તપે તપાયા હો;
 કાયા માયા દૂર કરી મુનિ, પુણ્યવિજય મુનિરાયા-
 ઋષભ૦૮

નિજ સુત હિત કરવા ભવ તરવા, કુટુંબ મોહ ત્યજ્યા હો;
 એ અમ સદ્ગુરુ પૂજ્ય જનક એ, મનક ગુરુ સમ ધ્યાયા.
 ઋષભ૦૯

શશિ મુનિ જિન સમ (૨૪૭૧) વીર જિન વર્ષે,
 ગોયમ કેવલ દિવસે હો;
 જમનગરમાં રહી ચોમાસું, ખાર ચૈત્ય જ્યાં વિલસે-ઋષભ૦૧૦
 ભક્તિ ભાવ ધરી સમકિત નિર્મલ, કરવા એહ ઉપાયા હો,
 ધુરંધરવિજય ઋષભજિન થુણુતાં, જય મંગલ વરતાયા.
 ઋષભ૦ ૧૧

પહેલી પૂજા ભાવનગરમાં, સંઘ મળી સમુદાયા હો;
 મૂળનાયક આદિજિન ચૈત્યે, પૂરણ હર્ષ પઢાયા-ઋષભ૦૧૨
 ઇતિ સમ્પૂર્ણ શ્રી આદિજિન પંચકથાણક પૂજા.

શ્રી ગૌતમસ્વામિને નમઃ
પરમાત્મ-સંગીત-રમ્ય-સ્તોતસ્વનીમાંથી ચૂંટી કાઢેલા
સ્તવનો

અર્હ માહાત્મ્ય (યમન કલ્યાણ-ત્રિતાલ)

અર્હ જપીયે જપ પ્રથમમાં અર્હ—
વિધનહરણ એ મંગળ જંગમાં, દૂર કરે સવિ દુરિત પલકમાં;
તસસમ નહિ કોઈ અવર ખલકમાં, ધરીયે હૃદયમાં ધ્યાન પ્રથમમાં—અર્હ
પરમેશ્વર પરમેષ્ઠિપદ્યે, મન્ત્રાક્ષરમાં મન્ત્ર પ્રથમએ
સિદ્ધચક્રનું અનુપમ ખીજએ, તજીયે અવરના રાગ જીવનમાં—અર્હ.
એ જપે ભવ ભવ ભય નાસે, ઋદ્ધિસિદ્ધિ સવિ આવે પાસે;
ભાવ ભક્તિથી જપીએ ઉલ્લાસે, ધર્મ ધુરન્ધર નામ જીવનમાં—અર્હ.

શ્રી આદિનાથ પ્રભુના સ્તવનો

(૧) (રાગ૦ દુર્ગા ઓડવ જાતિ-ત્રિતાલ)

આદિ પ્રભુકી નજરીયાં દીપે,
જીપે મોહિનીકા માન મૈદાનમે—આદિ૦ ૧
લોક અલોક કે ભાવ દેખત હૈ, ધીરીધીરી ધસત સંસાર સદૈયાં;
જ્યોતિ ભવોદાધ તારણ સેતુ—આદિ૦ ૨
રાગ તિમિરકા નાશ કરતહૈ, જીતી જીતી જગત દીપાવત હૈયાં;
નાભિનરીન્દકે કુલમે કેતુ—આદિ૦ ૩
નેમિસૂરીશ્વર પ્રેમે નમત હૈ, નમી નમી અમૃત પુણ્ય ભરૈયાં;
ગાવે ધુરન્ધર હર્ષ કે હેતુ—આદિ૦ ૪

(૨) (યમન કલ્યાણ-ત્રિતાલ)

ઋષભજિણુંદ સુખદાઇ.....સાંઈમેરા,
ચરણકમલકો સેવત સખદિન, સુરપતિ કે સમુદાઇ—સાંઈમેરા૦ ૧
કાળ અનાદિ કે દુરિત વિનાશન, સહસકિરણ વિકસાઇ—,, ૦ ૨
સુરનર મુકુટમણિકી પ્રભાસે, ચરણકી કાન્તિ સવાઈ—,, ૦ ૩
યુગકી આદિ મેં ભવજલ પતિતકો, અવલમ્બન પ્રભુદાઇ—,, ૦ ૪
નેમિ અમૃત પુણ્ય વદનસે સુણા, ધુરન્ધરકી વડાઈ—,, ૦ ૫

(૩) (મેરે મૌલા બુલાલે મદીને મુઝે—એ રાહ)

નાલિ નરેન્દ્રનન્દન વન્દન હો,

ભવો ભવના ભય નિકન્દન હો—

પ્રથમ નરપતિ પ્રથમ મુનિપતિ પ્રથમ જિનપતિ જે થયા,

દુષ્કર્મ કાપી સંઘ સ્થાપી બોધ આપી તારીયા;

જે ભવ્ય જીવોને યોગ થયો—નાલિં ૧

ત્રણ ભુવનના ભાવો બધાયે બોધનારો તું પ્રભુ,

સુઝ જીવો ' બુદ્ધ ' કહી તેથી તને પૂજે વિભુ;

સાચો બુદ્ધ જગતમાં તુંહી થયો—નાલિં ૨

જન્મી જગતમાં તેં પ્રભો, જીવમાત્રને સુખી કર્યા,

નામમાત્રથી આ અન્ય દેવો, શંકરત્વ ધરી રહ્યા;

શુદ્ધ શંભુત્વ ધારક તુંજ થયો—નાલિં ૩

સમવસરણે ચઉમુખે, પ્રભુ દેશનામૃત વર્ષાતા,

તે કારણે આ વિશ્વમાં, ચઉમુખી બ્રહ્મ તમે હતા,

એવા વિધાતાનું શુભ ધ્યાન ધરો—નાલિં ૪

નેમિ અમૃતની કૃપાથી, પુણ્ય પુનંજને પામીને,

મેળવ્યા મેં આ જીવનમાં, ત્રણ જગતના સ્વામીને;

ધર્મોદ્ધાર ધુરંધર દેવ મળ્યો—નાલિં ૫

શ્રી અજિતનાથ જિન સ્તવન

(ભીમપલાશિકા-ત્રિતાલ)

અજિતકે નામ જપત મેં આ.....જ,

નામ જપનસે સીજે સવિ કા.....જ—અજિત કે૦

તિન ભુવનમેં ઐસા ના પાવત,

રાગ રહિત મહારા.....જ—અજિત કે૦

સખ શત્રૂકા નાશ કરનકો,

પહેરા ધર્મકા તા.....જ—અજિત કે૦

નેમિ અમૃતપદ પુણ્ય ભ્રમરકા,

સારો સધલાં સા.....જ—અજિત કે૦

શ્રી સંભવનાથજિન સ્તવન

(સાંવરીયા મન ભાયારે—એ દેશી)

જિણુંદણ દિલ આ.....યારે,

ગાનકા ઝરણુ બહા.....યારે—જિણુંદણ૦

કામાનલકા દાહ શમયા, તૃષ્ણાપ્યાસ છીપા.....યારે—જિણુંદણ૦

દાન દયા ગુણુ ભાતભાતકી, હરીઆલી બિકસા.....યારે „ ૦

ધર્મ ભૂપતિ રંગ જમાકે, ધ્યાન નિકુંજ સુહા.....યારે „ ૦

સંભવજિનકે દર્શન કરકે, ગાન મધુર મેં ગા.....યારે „ ૦

નેમિ અમૃતસે પુણ્ય મીલાકે, ધર્મ ધુરન્ધર ધ્યા.....યારે „ ૦

શ્રી અભિનન્દન જિન સ્તવન.

(રાગ બહાર, ત્રિતાલ)

ઝગમગ કરત મેરા પ્રભુકા દેદાર, સુન્દર સુન્દર પરમાણુ નિરમાયા;

કાપે કુમતિકા જોરે અપા....૨-ઝગમગ૦ ૧

દંત દીપત મયકુંદ કલી સમ, નયન હપત પદ્મોકી હાર;

વદનકી કાન્તિ શાન્તિ કરત હૈ, શશિ સમ દીપે શોભા અપા....૨-ઝગમગ૦ ૨

ચાર ધ્યાનસે પ્રભુકા ધ્યાવત, ચાર ગતિઓકા પાવે પાર;

નેમિ અમૃત પુણ્ય શિષ્ય કહત હૈ, ચોથા પ્રભુ મેરે હૈયાકે હા....૨

ઝગમગ૦ ૩

શ્રી પદ્મપ્રભુજિન સ્તવન,

(તેરે પૂજનકા ભગવાન—એ દેશી.)

જિનજી પદ્મ પ્રભુ ભગવાન, ધરું મૈં નિશદિન તેરા ધ્યાન;

તિન ભુવન મેં સુખકર તૂં હૈ. ગાની ધ્યાની સુગુણી તૂં હૈ.

તેરી ઋદ્ધિ ઈશિ મહાન—ધરું મૈં ૧

રાય રંકકા સમ તૂં દેખે, લોહ કનક મેં ભેદ ન લેખે;

તૂં હૈ સમતામેં ગુલતાન—ધરું મૈં ૨

દેવ દેવેન્દ્રો પૂજન કરતે, પાપ પંપકા દૂર પરિહરતે;

તૂં ને દીયા સમકિત દાન—ધરું મૈં ૩

ભવમેં ભટકત મૈં હું આયા, સુણ કર તેરી દૈવી માયા;

મુજકો સેવક કર પીછાન-ધરું મૈં ૦ ૪

નેમિ મુખસે પીછાન પાયા, અમૃત હૃદયસે તુજકો ધ્યાયા;

લગા હૈ પુણ્ય ધુરંધર તાન-ધરું મૈં ૦ ૫

શ્રી ચંદ્રપ્રભુસ્વામીનું સ્તવન

(રાગ-આશાવરી ત્રિતાલ.)

ચન્દ્રપ્રભુ દિલ ધાર, ચેતન ચન્દ્રપ્રભુ દિલ ધાર,
ચન્દન સમ શીતલ જિનવરતું, ધ્યાન હૃદયમાં ધાર;
આઠમા જિનનો સાથ ધરીને, કર્મ તું આઠ નિવાર ચેતન-૧
અસ્ત ન પામે સદૈવ પ્રભાશે, ઢાંકે નહિં વાગ્ધાર;
ભવિક કુમુદ વિકાસન ઢાળે, ધરત કિરણ અપાર, ચેતન-૨
લોકોત્તર ગુણ લેવા સેવે, પાય પડી તમોહાર;
અન્તરનો અન્ધકાર હરીને, આપે શિવવધૂ નાર, ચેતન-૩
નેમિસૂરીધર અમૃત વચને, પામ્યા પુણ્ય ભંડાર,
ધુરંધર નાથ કૃપા કરીને, ભવવન પાર ઉતાર. ચેતન-૪

શ્રી ધર્મનાથ જિન સ્તવન

(મૂરખ મન હોવત કયા હયરાન-એ દેશી)

ભજો મન સદા તુમે ભગવાન-ભજો
બચપણુ તેરા રમત ગમત મેં, ગયા સભી અજ્ઞાન;
તરુણ વયમેં તરુણી સંગસે, બન્યો તું મદ મસ્તાન
-ભજો ૧

વૃદ્ધાપણુમેં શુદ્ધ રહી ના, લોક કરે અપમાન;
રાતદિન તું શોચ કરે પણ, સૂઝે ન સારી સાન.
-ભજો ૨

દાન શિયલ તપ કુછ કીયા નહિં, ધરા ન પ્રભુકા ધ્યાન;
દુર્લભ નર ભવ પાકર ચેતન, ભમીયો ભવ મયદાન
-અજો ૩

ભવભંજન એ નાથ નિરંજન, મીલે હૈ ગુણકી ખાણ;
ધર્મનાથકી ધર્મ વસ્તીસે, કરે સુધારસ પાન,
-ભજો ૦ ૪

નેમિસૂરિ કે વચનામૃત કા, સુણો ધરી એક કાન
પુણ્ય ધુરન્ધર નાથ કૃપાસે, ચઢો મુક્તિ સોપાન.
-ભજો ૦ ૫

શ્રી શાંતિજિન સ્તવન.

(મથુરામેં સહી ગોકુલમેં સહી-એ ચાલ.)

મારા મનમાં વસી, મારા દિલમાં વસી,
તુજ મૂરતિ વસી, પ્રભુ હસીને હસી;
ગયું માન ખસી, અભિમાન ખસી,

હવે દેખું તુંને હું, હસીને હસી-મારા ૦ ૧

જે શાન્તિ તુજમાં દીસે છે, તે શાન્તિ અન્ય નહિં છે;
ન્યારે જોઉં હું એક નજરે, તુજ મૂર્તિ દીસે છે-
હસીને હસી-મારા ૦ ૨

હતા જે શાન્ત અણુ જગમાં, પ્રભો તે સર્વ તુજ તનમાં;
દીસે નહિ અન્ય તુજ ઉપમા, મુખપદ્મપ્રભા તુજ.
હસીને હસી-મારા ૦ ૩

પ્રભો તુજ નામ છે શાન્તિ, છાઈ સર્વત્ર સુખશાન્તિ;
નેમિ અમૃત પ્રભુ પુણ્યે, કરે દર્શા ધુરન્ધર.
હસીને હસી-મારા ૦ ૪

શ્રી નેમિનાથ જિન સ્તવન

(ગઝલ)

જો પ્રેમ પ્રભુનો જાગે, તો મુક્તિ પલકમાં,
રાગાદિથી નીરાલો, તે દેવ ખલકમાં;

અંતરા

મમતાઓ ન્યાંથી નાસે, સમતા વસે હાં પાસે,
નહિં ક્રોધ માન માયા, તે દેવ ખલકમાં—૧

અભા કહો કે વિજય, શંકર કહો કે જિજ્ઞાસુ;
 નિર્દોષતા જ્યાં વિલસે, તે દેવ ખલકમાં—૨
 નેમિનું નામ ધારો, અમૃત પુણ્ય વધારો;
 ધર્મ ધુરંધર જે, તે દેવ ખલકમાં—૩
શ્રી પાર્શ્વ પ્રભુનાં સ્તવનો.

(અન્દે જીવન હૈ સંગ્રામ-એ રાહ.)

નરભવ પાયા લજલે ચેતન ! પાર્શ્વ પ્રભુકા નામ (૨)
 શાન્તિકા હૈ ધામ-ચેતન-પાર્શ્વ
 દુર્લભ એસા માનવ ભવમેં, દુર્લભ હૈ ભગવાન-ચે-(૨)
 દુર્લભકો દુર્લભ મીલે તમ, સુલભ જ્ઞાનકી ખાન-ચે-,,
 ત્યજ મમતા ઓર માન-ચે-પાર્શ્વ
 જે ભજતા સો જગમેં ચેતન, અધરતા સુખકરતા. ચે (૨)
 લે જિનવરકા નામ-ચે-પાર્શ્વ
 જીવનકા હૈ નાહિં ભરોસા, એક જીતા એક મરતા-ચે-(૨)
 પાસકો ભજકે કર્મકા હરકે, જન્મ સફલ તૂં કરલે-ચે
 લે જિનવરકા નામ-ચે-પાર્શ્વ
 નેમિસૂરીંધર અમૃત સુખકર, ધરે પ્રભુકા ધ્યાન-ચે (૨)
 પુણ્ય મીલાકર ધર્મ ધુરંધર, ભજે સદા ભગવાન-ચે-
 લે જિનવરકા નામ-ચે-પાર્શ્વ

(૨) (કાલી કમલીવાલે—એ દેશી.)

સ્તંભનપુરના પાર્શ્વ પ્રભુના, મહિમાનો નહિં પાર;—પ્રભુના
 મૂરતિ દીઠી મોહનગારી, ભગ્યોના મનકા હરનારી;
 શોભા અપરંપાર—પ્રભુના ૧
 મુખકું દીપે પૂનમ ચન્દા, દર્શન કરતા પરમાનન્દા;
 પામે જ્ઞાન અપાર—પ્રભુના ૨
 કસ્તૂરી સમ સ્યામ શરીર, સાગર સમ ગંભીર ધીર;
 શાન્તિના આગાર—પ્રભુના ૩

પ્રભાતસમયે દર્શન કરતાં, કાળ અનાદિ કષ્ટો હરતાં;

તેજ તણાં ભંડાર—પ્રભુનાં ૪

નેમિ અમૃત પદ પુણ્ય પામી, ધર્મ ધુરન્ધર જિન;

વિશ્વામી, વંદુ વારંવાર—પ્રભુનાં ૦

શ્રી મહાવીરસ્વામીનાં સ્તવનો.

(૧) (રાગ માલકોશ-ત્રિતાલ)

વીર પૂજન મૈં પ્રેમે કરત હું, ભક્તિસે ખુલ ગયે મુક્તિકે હા...૨—વીર૦

પ્રેમ પીયૂષકા મૈં પાન કીયા હૈ, ઉતર ગયા મેરા મોહ વિકા...૨—વીર૦

ત્રિશલાનન્દન નાથ મીલે મુઝે, ભવ-વનસે મેરા કરન ઉદ્ધા...૨—વીર૦

નેમિ અમૃત પુણ્ય વચને પીછાના, ધુરન્ધર જિન મેરે હૈયાકે હા...૨—વીર૦

(૨) (રાગ ભૈરવ-એકતાલ)

ભાગે મોહરાજ ભૂપ, વીરના અવા...જે-ભાગે૦

મદન છે મંત્ર તંત્ર, યંત્રથી ભરેલો;

મોહનો દિવાન થઈ, માનમાં તે ગા...જે-ભાગે૦

ધર્મ છે ગંભીર ધીર, વીરને ન છોડે,

માર વારં ડાર દેત, વીરના અવા...જે-ભાગે૦

વિજય નેમિસુરિરાજ, આજ ખોલ ખોલે

અમૃત પુણ્યસે ઉર્પેત, ધુરન્ધર જા...જે-ભાગે૦

(૩) (બહાલું વતન મારું બહાલું વતન હાં—એ રીતિ.)

સાચું શરણ તારું સાચું શરણ હાં,

સાચું સાચું છે પ્રભુ તારું શરણ હાં;

વીર ચરણનું શરણ મળ્યું જેને,

તેને કરું કોટી કોટી નમન હાં—સાચું૦

ગૌતમ સરખા વૈદિક વિપ્રો,

તારા શરણે બન્યા સાચા રતન હાં—સાચું૦

ચન્દનબાળા સમી બાળકુંવરીએ,

શરણ ગ્રહી લીધું મુક્તિ વતન હાં—સાચું૦

સમકિતી જીવને મનડે વસ્યું છે,

સંસાર સાગર તારણ તરણ હાં—સાચું
નેમિ અમૃત પદ પદ સેવનથી,

પુણ્ય ધુરન્ધર ચાહે ચરણ હાં—સાચું
(૪) (સાંભરે...રે બાળપણનાં સંભારણાં—એ દેશી)

સાંભરે...રે બાળ વીરનાં સંભારણાં,

જાણે ઊઘડતાં મુક્તિનાં બારણાં—એ બાળ

શિશુ સાથે રમતાં રમતાં, ઉપવનમાં જઈ ચઢતા,

જોતાં તાં, જીલતા તાં, કુદીને ગમ્મત કરતા તાં,

નહોતી કે ચિન્તા વિચારણા—એ...બાળ

એક દિવસ એક દેવે આવી, સર્પ બની બીવરાબ્યા,

બીધાં બહુ, બાળક સહુ, વીર વિના વિખરાયા;

સાચી થઈ વીરતાની સાધના—એ...બાળ

નિશાળે જઈ પંડિતના પણ, પ્રશ્નો પૂરા કરીયા,

વણભૂલે, વણશિખે, પંડિત થઈ પાછા વળિયા;

પૂરી થઈ ઈન્દ્રની એ કામના—એ...બાળ

સંભારી એ વીરનું જીવન, વીર અમે સૌ થઈશું,

વણદુઃખે, વણભૂખે, વીરને પગલે જઈશું;

કરીશું બહુ ધર્મની આરાધના—એ...બાળ

શ્રી જિનેન્દર પ્રભુનાં સ્તવનો

(૧) (ગઝલ)

ધ્યાન ધરા હૈ તોરા, મેરે કો બચાદે;

નહિં અન્યકો મૈં ધ્યાઉં, શિવ માર્ગ દિખાદે...ધ્યાન

જીસકા લીયા થા શરણા, જિસને હી હમકો મારા;

પાયે તુમારે ચરણા, ભવસે તું બચાદે...ધ્યાન

કોઈ માનકે અધીન હૈ કીસીમેં બસી હૈ માયા;

નિરાગી તું જિણુંદા, રાગોસે બચાદે...ધ્યાન

નેમિ અમૃત વચનસે, શરણા મીલા હૈં તેરા;
પુણ્યોકા પુંજ ભરકે, ધુરન્ધરકા ખ્યાદે...ધ્યાન૦

(૨) (કૈસે છીપોંગે અખ તુમ-એ દેશી)
કહાં મીલેંગે પ્રભુ તુમ, કહાં મીલેંગે,
આ રહા હૂં મૈં પ્રભો કહાં મીલેંગે;
જ્ઞાન નહિ મેરી મતિ મૂંઝ રહી હૈ,
પીછાન નહિં કહાં પ્રભો ! આપ રહે હૈ;
અખ તો દીખાઓ મુઝે, તુમ કહાં મીલેંગે—આ રહા હું૦
બહુત કીયા ખોઝ મૈને ગામ-ગામોમેં,
તુમ નહિ મીલે મુઝે ધામ ધામોમેં;
દુનીકે રામ નામોમેં—અખ તો૦

નેમિ અમૃત સેવસે પહેચાન મીલા હૈ,
પુણ્યકે મન્દિરમેં તુમે વાસ કીયા હૈ;
તુમ્હીને બાસ કીયા હૈ,

અખ ધુરન્ધરસે પ્રભુ તુમ, દૂર ન રહેંગે (૨)—પ્રભુ૦

(૩) (દુનીયા રંગ રંગીલી—એ ચાલ)
પૂજા તેરી રસીલી, પ્યારા, પૂજા તેરી રસીલી
એક નયા બગીચા હૈ ઝિકસા, ફૂલ ગુલાબસે ભારી હૈ;
બેલબેલ પર બહુક બીછાયા, રંગત અખ તો ન્યારી હૈ,
આતમ મધુકર ચલે મનોહર, મીલી મીલી ચપેલી.
પ્યારા૦

નમન નમન કર કાયા અપના, પાપ અમાપ હઠાતી હૈ,
ગન્ધ સુગન્ધ બહાતી હૈ, દુર્ગન્ધ દૂર બગાતી હૈ;
મનમેં મંગલ મૂર્તિ બીઠાયા, પૂજા હૈ અલબેલી.
પ્યારા૦

રૂપકે રસીયા પુનિત પૈયા, રૂપકી હમકો આશ લગી,
આપ અરૂપી અખ સંસારે, સચ્ચા રૂપ દિખાદો જરી,
ધર્મ ધુરન્ધર નામ તુમ્હારા, મૂર્તિ મોહન વેલી.
પ્યારા૦

શ્રી જિનશાસનની જય.

(નહિં નમશે નહિં નમશે—એ દેશી)

જય બોલો જય બોલો શ્રી જિનશાસનની જય બોલો,
 કલિકાળે પણ એ શાસનમાં, નિર્મળ ગુણ છે ત્રણ ભુવનનાં;
 ગણતાં નાવે પાર, જિનની જય બોલો. જય૦ ૧
 દાન શીયલ તપ ભાવના ભાવે, કેઇ જોઇ જીવનને દીપાવે;
 કરવા ભવજલ પાર, જિનની જય બોલો. જય૦ ૨
 મંગલમય શાસનના પ્રભાવે, અનન્ત આતમ ઉર્જાવળ થાવે;
 નાવે દુઃખનો લેશ, જિનની જય બોલો. જય૦ ૩
 એ શાસનની સેવા કરીશું, અવિચલ સુખને સહેજે વરીશું;
 શાસન જય જયકાર, જિનની જય બોલો. જય૦ ૪
 વન્દન હો વન્દન હો, શાસનરક્ષકને વન્દન હો;
 ધણું જીવો ધણું જીવો, શાસનના રક્ષક ધણું જીવો. ૫

इति श्रीसर्वज्ञशासन=सार्वजनीन-सार्वभौमाचार्य-
 शासनसम्राट्-श्रीमद्विजय-नेमिसूरीश्वर-पट्टनभो
 नभोमणि-पोयूषपाणि-कविरत्न-शास्त्रविशार-
 दाचार्य-श्रीविजयामृतसूरीश-विनयनिधान
 विनेयरत्न-मुनिवर्य-श्रोपुण्ड्रविजय-
 जित्-पादपद्ममकरन्दमधुकर-

મુનિધુરન્ધરવિજય-વિરચિતાયા:
 પરમાત્મ-સંગીત-રસ-સ્રોતસ્વિન્યાં પૃથગાવિષ્કૃત-
 જિનસ્તવનાનિ પરિપૂર્ણાનિ ।

પ્રભુ પાસે યોગવાની સ્તુતિના શ્લોકો

આદિમં પૃથિવીનાથ-માદિમં નિષ્પરિગ્રહમ્ ॥

આદિમં તીર્થનાથઞ્ચ, ઋષભસ્વામિનં સ્તુમઃ ॥ ૧ ॥

એન્દ્રીં શ્રિયં નાભિસુતઃ સ દદ્યા-દદ્યાપિ ધર્મસ્થિતિકલ્પવલ્લી ॥

યેનોત્તપૂર્વાં ત્રિજગજ્જનાનાં, નાનાન્તરાનન્દફલાનિ સ્મૃતે ॥ ૨ ॥

પૂર્ણાનન્દમયં મહોદયમયં, કૈવલ્યચિદ્દૃષ્ટ્યયં;

રૂપાતીતમયં સ્વરૂપરમણં, સ્વાભાવિકીશ્રીમયમ્ ॥

જ્ઞાનોદ્યોતમયં કૃપારસમયં, સ્યાદ્વાદવિદ્યાલયં;

શ્રીસિદ્ધાચલતીર્થરાજમનિશં, વન્દેઽહમાદીશ્વરમ્ ॥ ૩ ॥

યોઽદ્વિષ્ટચિત્તોઽપિ રિપૂજ્ જઘાન, વિરક્તચિત્તોઽપિ ભુનક્તિ મુક્તિમ્ ॥

સદાઽભિજાતોઽપિ હિ નાભિજાતઃ, સકામિતં કામિતમાતનોતુ ॥ ૪ ॥

શિશુમયે સમયે પ્રણયાન્નતો-ઽમરપતિઃ પ્રભુવંશવિવૃદ્ધયે ॥

કરકજેઽર્પયદૈક્ષવંશકં, વિતરતાદ્ ઋષભઃ, સ મદીપ્સિતમ્ ॥ ૫ ॥

જેણે કીધી સકલ જનતા નીતિને જાણનારી,

ત્યાગી રાજ્યા-દિક વિલવને જે થયા મૌનધારી;

બંહોતો કીધો સુગમ સખજો મોક્ષનો માર્ગ જેણે,

વન્દું છું તે ઋષભ જિનને ધર્મધારી પ્રભુને ॥ ૬ ॥

દીક્ષા ગ્રહી પ્રથમ તીર્થ તમે જ સ્થાપ્યું,

કેં ભંગ્યનું કકિન કષ્ટ અનંત કાપ્યું;

એવા પ્રભુ ! પ્રભુચથી નમીએ તમેને,

એવા વિભુ ! શિવતણાં અરપો અમેને ॥ ૭ ॥

श्रीआदिजिन

पञ्चकल्याणक-स्तुति

[प्राकृत]

(शार्दूलविक्रीडितवृत्त)



जस्सासी चवणं चउत्थिदिबळे

आसाढकिण्हे तहा,

जम्मो निक्खमणं च जस्स कसिणे

चित्तङ्गमीवासरे ।

माणे फग्गुणकिण्हिगारसि सिवं

माहस्स तेरस्सिए,

किण्हाए रिसहेंसरं जिणवरं

वंदामि तं सुन्दरम् ॥

